

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, csütörtök, szeptember 29-én.

268. szám.

Porolás.

Tengernyi moly repkedett ma a Sándor-utca eleje táján. A pénzügyi bizottság a közoktatási tárca költségvetését tárgyalta s a bizottság tagjai, de meg a miniszter is bámulatos egyetértéssel az egyetem talárját, a nagytudomány professzorok idétlen vaskalapját porollák. Azért repkedett az a sok moly.

Sok keserű szó esett meg eközben, sok kemény igazság hangzott el, de nekünk mégis úgy tetszik, hogy ma sem mondták el az egész igazságot, hanem csak egy kis darabkáját. Pedig jó lenne már, ha nemcsak hogy porolnák azt a talárt, de kitergetnék a szabad ég alatt, ahol mindenki látja. Hadd lássa mindenki, mennyire lyukas, elnyűtt ruhadarab. Hadd lássa mindenki, mennyire igaza volt Emmer Kornélnak, amikor kimondta az igazságot, hogy a magyar tudomány semmilyen téren sem vezet. Sőt meggyőződhetik ebből az exponálásból mindenki, hogy a magyar tudománynak és a magyar egyetemnek semmi köze sincs egymáshoz.

Hibás az egyetem rendszere, hibásak a hallgatói, de leginkább hibásak a vezetői, a tanárai.

Hibás a rendszer, mert se tudósokat nem nevel, se mesterembereket nem ad az életnek. A tudományról jobb, ha nem beszél az ember; ami pedig a mesterséget illeti, csak meg kell kérdezni, hogy mi hasznát veheti például az ügy-

véd az olyan joghallgatónak, aki most kapta meg az abszolutóriumot, akár ha kitüntetéssel tette is le az alapvizsgáit, vagy az első szigorlatát. Amíg szegény fiú végkép el nem felejt, ami az egyetemen ráragadt, addig teljességgel hasznavehetetlen. Mert hiába van a kitűnő vizsgája, nem tud szegény se az elmélethez, se a prakszishoz; úgy tanulta, hogy ne tudjon. Ami pedig az orvosokat illeti, hát bizony manapság nem igen bizza már magát az ember az olyan fiatal orvosra, aki legalább egynehány évet a kórházban nem töltött. Ott talán mégis csak tanult valamit. Egyébként elegendő tudni annyit, hogy az első eminensek rendesen elkallódnak, az életben egy csöppet se mutatkoznak emminenseknek.

Ilyen körülmények között pedig nem csuda, ha a hallgatóságra is csak nagyon szerény kritikát lehet alkalmazni. A vizsgát majd csak levágja valahogy, a többi úgy sem ér semmit, hát minek törje magát érte. Ezt a többit — ha vágyakozik rá — ugyanis megkapja jobban első kézből, mint könyvekből.

A professzorától úgy sem kapja meg. Az tulságosan nagy ur, hogy eféle apróságokkal, tudományval, tanítással foglalkozzék.

Mert az egyetemi tanár óriás nagy ur, szinte az egyetlen nagyság ebben az országban. Számos esetben valamely grófi vagy még magasabb rangu csemetének volt előbb az instruktora, és rossz nyel-

vek állítása szerint, ez a multja nem volt egészen mellékes dolog a kineveztetése alkalmával. Aztán beleült a katedrába, irván előbb e czélből valami könyvet, amely ötven lépésről elárulja a tanári kandidaturát, de egyebet semmit sem árul el. A tanári szék pedig olyan szédületes magasság, ahová a rendes emberi tekintet igazán nem tud elérni. Az egyetemi professzor csak nem fog hallgatóival bajlódni? Csak nem áll szóba fiatal emberekkel, mikor ő nagy férfiú? Tessék csak megnézni az ábrázatát, szinte lerí róla, mennyire érzi elnyomatottságát, amiért ő csak egyetemi tanár; mennyire követeli e világ hálás köszönetét, amiért ő megelégszik a katedrával, holott igazában arra lenne hivatva, hogy Magyarország nádorispánja, vagy viczekirálya lehessen.

Mélységesen lenézi tehát hallgatóit, ezt a — sajnos — elmaradhatatlan rossz appendixét az egyetemi tanárságnak. De mert muszáj, hát praelegál nekik, orrhangon, nagyon unottan. Közbe busul azon is, hogy ma már még annyi pénzt se ér, mint hajdan, ha sok hallgatója van az embernek. A praelegálás rendszeren a szószerint való elmondása a tanár ur könyvének, az előszó, sőt a könyv hátára nyomtatott kiadói reklám sem maradván el az előadás rendjéből. De megesik az is, hogy nincs könyv, amiből tanulni lehetne. Ilyenkor jegyzeteket csinál az ifjuság és bizony megesett már olyan eset is, hogy valamelyik kópédiák

Chria a kuruzslásról.

Első fejezet.

Kneipp Sebestyén münchen-freysingi egyházmegyei pap és tiszteletbeli pápai kamarás az exorcizmussal tévesztette össze az általános gyógyítást. Ugyanis az Isten nyugosztalja őt, de tény, hogy belondokat beszélt nekünk a margitszigeti felső vendéglőben: hogy az emberi testből vízzel kell „kiűzni” a betegség materiát! . . . Kneipp atyánál mindazonáltal gyógyulást keresett az egész világ és senki sem bánta, hogy a monsignore tulajdonképp takacslegény volt azokban az években, midőn más ifju, aki orvosnak készül, vegytant hallgat

Második fejezet.

Kauten Mihály esanádgyházmegyei pap és negyvenzé plébános, több vármegyrék tisztí főorvosainak egybehangzó jelentése szerint, távolról sem képes egy vérvizsgálatot lege artis elvégezni. Akadnak továbbá olyan belgyógyászok is, akik szerint a nevezett főtisztelendő urnak nem volna szabad tudomására hozni azon csudás körülményt, hogy a modern pathologus százalékokban képes kitüntetni a hámoglobint tartalmunkat: a főtisztelendő ur ugyanis ebben az esetben idegchoc-ot kapna az ámulattól. A főtisztelendő ur mindazonáltal már számos embert gyógyított a tudóvész-

ből. Lehet, persze, hogy sokszor más betegséget nézett tudóvésznek, de az Istóczy-pörben azt mondták a szakértők, hogy ez szabad a diplomás orvosnak is.

Harmadik fejezet.

Priesnitz, a róla elnevezett borogatás felfalálója, egészen járallan volt az orvosi tudományokban, sőt egész kiterjedt családjában is csak valahol a mellékágon találkozott egy bába. Priesnitz nevét azért ma mégis tisztelettel emlegetik az orvosi fakultásokon. Hasonlókégyelet környezi azon ismeretlen nevű sioux-indiánust is, akitől Pizarro katonarvosai először tanulták el a chinin-adagolást. A rézbőrű humanista emléke él s mi ő rá gondolunk, ha a Bőrharisnyát emlegetjük; végül Pasteur, akit egyik legnagyobb szakemberünk, doktor Högyes Endre orvosprofesszor is tekintélynek ismer el, a róla elnevezett gyógyeljárásokat akkoriban fődőzte fel, mikor még tiszteletbeli orvosdoktor sem volt a derék.

Negyedik fejezet.

Az emberiség mindezeknél fogva csak az indukció örök gyakorlatával él, ha a laikusok orvoskodását nem mindig fogadja bizalmatlanul. Már annyian sikerrel működtek az idegen terrénumon, hogy miért ne higgyen az ember az utánuk következőnek is? . . . Tény,

hogy az emberiség pazarul vissza is élt ezzel a szabadságával, már a história lángpallosa is erre mutat. A mult században különösen végigbolondította egy pár kuruzsló az egész világot. Giuseppe Balsamo, a „divo Cagliostro” a „materia prima”-val s a nagy kophta balzsamával negyvennapos kurának vetette alá mindazokat, akik meg akartak fiatalodni; özönlött hozzá a világ s tudvalevő, hogy Goethevel is volt neki összeköttetése, s a páciensek annyira odavoltak, hogy titkos összejöveteleiken a zsoltárból kihagyván a „Dávid” szót, így önkelték: „Memento Domine Cagliostroet omnis mansuetudinis ejus.” A saint-germaini grófnak rézből és zinkumból készült csudaszereiben is hittek, és nevezetesen a XVIII-ik századbeli kuruzslók közül a szökött borbélyinasból lett braunschweigi udvari orvos is, Johann Andreas Eysenbarth, ki az ő „Balsamischer Haupt-Spiritus”-ának tizenkét ezüstgarasával adta latját s ezen uton szerzett annyi vagyont, mintha a Lóportáldulóban telkekkel spekulált volna. (Az egykori leírások szerint: „Dieser sein köstlicher Haupt-Augen und Gedächtniss-Spiritus wird vielfältig verkauft und ferne verschrieben und gebraucht sonderlich in Blöden Augen, allerhand Flüssen, Ohren-Sausen, Schwindel, Kopf-Schmerzen, Stein-Schmerzen und Glieder-Reissen.”)

felfedezte a tanár ur előtt fekvő s felolvasott iratok eredetijét, nyomtatásban. Csudálatos, hogy a nyomtatott példányon másnak a neve van. Vajjon miért?

Igaz, hogy rendesen kong a terem az ürességtől, de bezzeg nagy a tolongás, amint elérkezik az esztendőnek az a napja, amelyen a professzor ur trágár tréfákat szokott évről-évre mondani, vagy amelyen hirdetni szokta, hogy a másik, a párhuzamos katedrának a gazdája igen nagy számár.

Ezt mind nagyon jól megjegyzi maguknak a fiatal urak. Sőt egyebeket is. Például azt, melyik professzor szokott buzgólni, hogy az előkelő familiából való fiúk valahogy meg ne bukjanak; hogy melyik tanár beadványát utasította vissza a bíróság, mert rosszul volt megszerkesztve; hogy melyek a vitás kérdések a párhuzamos professzorok között, mert ezt tudni kell, hogy a kellő feleletet adhassa az ember; enélkül menthetetlenül elbukván a magyar, ha még oly szépen megindokolná is a maga álláspontját.

Mert sohse szabad elfelejteni, hogy a professzor nemcsak előad, de — ami fontosabb — kérdez is. Odaül valami lepedő-nagy ujság mögé, ásit egy nagyot s aztán sphinxet játszik. Főlad olyan kérdéseket, amikre józan elmével igen bajos felelni s igazában csak úgy lehet a jó feleletet megadni, ha az ember vizsgákra jár s azokat hallgatja. Sokkal fontosabb ez a tanulásnál. A jó öreg Wenczel bácsinak ez volt egyik kérdése: Ha lennéz a Gellérthegyről, mit lát akkor? Aki azt mondja ki, hogy a lánchidat látja, az megbukott. Mert erre azt kellett felelni: Jogalanyokat és jogtárgyakat. Wenczel bácsi nem kérdez többé, de a kérdései nagyon megsokasodtak.

És ilyen körülmények között Emmer Kornél még a tudomány terén való vezetéről mer beszélni.

Bocsánatot kérünk, nem ez a vezetés az egyetemi tanár célja. Oh nem, egészen más.

Az egyetemi tanárok általában vacsorálnak, ez az ő fontos dolgaik között a legjelentősebbek közé tartozik. Még pedig vagy képviselők, miniszterek, vagy a fakultás körében vacsoráznak.

A képviselő, a miniszter sok mindenre jó, például a miniszteri tanácsosság elérésére is, avagy a jövő mandátum előkészítésére. S tessék elhinni, jobb ma egy miniszteri tanácsosság, mint a tudományos hírnév huszonöt év múlva. De nem megvetendők a fakultás körében elköltött vacsorák se. Mily kitűnően lehet azokon nepotizmus-kulturákat nevelni, hogy orvosi szóval éljünk. Én bedugom a te fiadat, te dugd be az én vömet, öcsémet. Csak meg kell figyelni, mily érdekes hajtása van az egyetemen az atavizmus tanának: egész tudomány-ágak öröklődnek. Ezt magyarázza meg Darwin, ha tudja.

A vacsora lévén a fő sajátosság, illeik, hogy az egyes fakultások között levő különbségekről is szóljunk.

A filozófus az Közli János, avagy arról ír valami eldugott folyóiratba, hogy hány foga volt Hroswithának, a mikor a harmadik passió-drámáját írta. A magyar szempont, a magyar tudomány mellékes.

Az orvos-professzor fárad reggeltől estig, elszedi a többiek elől a praxist, hogyan érne hát rá, hogy tudományos buvárkodást végezzen? Azonfelül akárhánynak vannak vállalatai is, persze másnak a neve alatt. E vállalatok szintén pénzt hoznak, tehát megint csak többet érnek a tudománynál. A buvárkodás ugyanis a németnek való, hadd vesződjék az vele, az ráér, azoknál a klikkek furfangos háboruskodása se kíván annyit időt.

A jogász-tanár vagy már is képviselő, vagy készül erősen a képviselő-

ségre. Minek törné a fejét újabb elméleteken, amikor azok a legjobb esetben is csak évek múlva fizetnek elismeréssel, míg ellenben egy-egy képviselői ténykedés után az esti lap rögtön fizet, még aznap konstatálja az ember nagyságát.

Igy esik meg aztán, hogy a mi professzoraink mind elsőrangú, európai nevű kapacitások, de azért még sohase esett meg, hogy bécsi beteghez magyar orvos-tanárt hívtak volna, míg ellenben ide hozzánk igenis hivat bécsi tanárt, aki csak teheti; így esik meg, hogy egy-egy nyilvános szereplés alkalmával, enqueteiken roppant bámul a profán világ, ha egy-egy tanár megnyilatkozik. De nem egészen kedvező értelemben bámul.

Igaz, van sok kivétel is, de az ő működésüket tönkreteszi az uralkodó közszellem, amelyet nem lehet eléggé sötétten festeni.

Ezt a közszellemet tessék valahogyan megjavítani, addig hiába panaszkodunk, hordják a talárt, meg a vas-kalapot. Addig örökké csak az lesz a porolás eredménye, ami ma volt: tengeri sok molynak a felrebbenése.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tíz órakor ülése lesz.

Minisztertanács. Félhivatalos jelentés szerint ma délután minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja résztvett. Értesülésünk szerint a minisztertanács néhány személyes és folyó ügyen kívül foglalkozott a képviselőház jövődi munkarendjének megállapításával is. A kiegyezés kérdésében az osztrák pártok taktikájával szemben a mai minisztertanácsnak nem kellett foglalkoznia, mivel a kormány már a bécsi konferenciák óta minden eshetőséggel szemben megállapította a maga teendőit és azoknak perfekcionálásával csak a konkrét események bekövetkezését várja.

Ötödik tejezet.

Egy böcsületes nagyváradi orvos, bizonyos doktor Edelmann Menyhért küldözget mostanában ujságoknak és ujságíróknak egy hamuszínű röpiratot, amelyből kiviláglik, hogy most sem jobb az emberiség. Szent László városában, ugyanott, ahol egykor herczeg Hohenlohe-Waldenburg-Schillingfürst Sándor, a csudakanonok lakott, aki orthopedikus gépekkel igazított ki görbe hátgerinczeket, s aki, ugy, látszik nem nagy eredménnyel működött Magyarországon, — mondom — ugyanott, szent László városában most bizonyos Németh Sándor nevű egykori kasznár foglalkozik kuruzslással s erre vonatkozólag rémitő dolgokat beszél el a böcsületes Edelmann Menyhért. A hamis Németh Sándor, kinek ténykedését illetőleg csak alig-alig mozgattja a fülét a törvény, a hamis Németh Sándor egy „zöld villany” nevű titokzatos szerrel gyógyít eleveneket és holtakat. Ez a „zöld villany”, hasonlatosan a Cagliostro „materia prima”-jához, hasonlatosan a saint-germaini gróf Zinkum vegyülekéhez, hasonlatosan a Johann Andreas Eysenbarth Balsamischer Haupt-Spiritus-ához, már többeket kigyógyított idült és lázas, sebési és idegbántalmakból, avagyis mindazon súlyos esetekből, melyeknek végén a beteg orvosilag szólva, rendszerint „mortuálni” szokott. A borzadalmas Németh Sándor páczien-

seit továbbá névleg is felemlíti hamuszínű kis fűzetünk; van közöttük paraszt, harangozó, földbirtokos, gazdatiszt, sőt egy királyi ügyész is, noha ez utóbbtól az ügyvédi oklevelet vagy a gyakorlati bírói vizsga sikeres letételét követeli a törvény. S én sejtem, hogy a derék Edelmann Menyhért hiába ír itt röpiratokat s hiába czitálja a közegészségi törvényt, hiába emlegeti a haladás jelszavát s a jelenkorban létező középkori sötétséget. Nem ér ez egy hajítófát sem. Legjobb esetben is csak annyit érhetni vele el, hogy Németh Sándor valamelyik más városrészbbe, más községbe, más présházba hurczolkodik majd a zöld villanyával s ezentul is fog ott gyógykezelné máji betegségeket s királyi ügyészeket.

Összetoglalás.

Haj, mert az emberi hit nem válogatós s az ember hisz Pasteurnak meg Kneippnak, vagyis hisz az orvosilag is megtört laikusnak és azonfelül hisz Németh Sándornak is, az orvosilag meg nem tört laikusnak, más szóval a kuruzslónak. Az ember azonkívül az orvosnak is hisz. Mindenkinek hisz az ember. Valami atavisztikus vonás ez bennünk, valami öntudatlan életfilozófia, valami, ami már sok ezer esztendő. Kezdődik sok-sok évszázaddal azelőtt, hogy Harvey megmagyarázta a vérkeringést, vagy hogy a ferrarai iskola or-

vosai, kezükben a halálfejes bottal, ilyenféle recepteket mondtak tollba a famulusnak: „Aqua valde mirabilis. Két font destillált ecetet, mastixot 1 fontot, avagy vernixet, mely a fenyőfából kifoly, ássad 3 napra a földbe, annakutána vedd ki és tedd egy edénybe, kinek hosszú nyaka legyen, a napra egy hónapig. És te találsz kámfort az edénynek fenekén, megkongeniáltat, mint a kenyér és ezt péntek este vízben destilláld gyenge tűzön és azt tartsd meg ezen aqua valde mirabilis szent Antal tüze ellen.”

A hit réges-régen kezdődik. Ő az egész orvosi gyakorlatnak alapja, nem pedig a tudomány. Immár ugyanis bizonyos, hogy a középkorban az orvosok semmit sem tudtak, prakszis azonban a középkorban is volt, lám nem azért, mert megvolt a tudomány (hiszen az nem volt meg), hanem azért, mert a szenvedő emberiségnek meg volt a hite. Az egyszerű ember, sőt a művelt ember is, még a tizenkilencedik század végén is, mikor orvost hívat, nem a fakultásnak promoveált férfit várja, nem a göröső kezelőjét várja, aki a kémiával és hisztológiával fölfegyverkezve érkezik, hanem mást vár. Tessék a párna fölé hajolni, tessék megkérdezni, kit vár a beteg: „Várok egy embert, aki, hiszem, hogy meg fog gyógyítani.”

Egy embert várunk, aki meg fog gyógyítani... Egy embert, aki jön és a beteg

A képviselőház holnap délelőtt tíz órakor ülést tart. A napirendjére csak a királyné emlékének törvénybe iktatásáról szóló törvényjavaslat van kitűzve. Az eddigi megbeszélések szerint, tekintettel arra, hogy a javaslat az igazságügyi bizottságban amugy is változásokon ment keresztül, melyek a közjogi ellenzék igényeit kielégítik, a javaslat holnap tárgyalásánál vita nem lesz, hanem minden párt arra fog szorítkozni, hogy a törvénybeiktatás ünnepélyes aktusához a maga nyilatkozatával hozzájáruljon. Napirend előtti vagy munkarend-vita holnap tehát alig várható, ellenben ilyen valószínűleg a pénteki ülésben lesz, amikor — mint értesülünk — az ellenzék ismét sürgetni fogja a kormány nyilatkozatát a kiegyezés kérdésében.

A közoktatási költségvetés.

(A pénzügyi bizottság ülése.)

Igen érdekes ülése volt ma a képviselőház pénzügyi bizottságának. A költségvetés előzetes tárgyalása során a vallás- és közoktatásügyi előminiszterrel foglalkozott a bizottság és ezt az alkalmat megragadta arra, hogy az egyetemi viszonyokat igen behatóan megvitassa.

Az ülésről szóló tudósításunk ez:

Széll Kálmán elnöklése és Teleky Sándor gróf előadása alapján tárgyalás alá kerülően a közoktatási budget, a tanácskozás elején Komjáthy Béla helyteleníti, hogy a miniszterium központi igazgatásába számos tinerőt vontak be és ezáltal elvonják ezeket tulajdonképeni hivatásuktól. Matlekovits Sándor és Széll Kálmán hasonértelmű felszólalásai után Matlekovits Sándor az University Extension és az egyetemi építkezésekről kívánt felvilágosításokat, Kossuth Ferencz pedig a miniszterium szakkönyvtára számára nagyobb dotációt kért.

Wlassics Gyula miniszter a felvetett kérdésekre válaszolja, hogy nem annyira tanárok, mint inkább tanfelügyelők vannak berendelve. A helyes adminisztráció szempontjából nagy bajnak tekintendő, ha nem adatnék alkalom arra, hogy kellő gyakorlattal bíró, az életet ismerő tanfelügyelők és tanárok nem lennének berendelhetők s amennyiben beválnak, a központi személyzebe befoglalhatók. Szólv határozottan kijelenti, hogy a berendelt erőknél sokat köszönhet s csak köszönettel veszi, ha lehetővé teszik, hogy a bevált erőket állandóan megtarthassa. Maga is elismeri, hogy a miniszterium mostani elhelyezése sokáig nem tart.

garconszobájában kellemesebb jövevény, mint máskor a légyottok óráin a selymes asszony. Egy embert, akinek nem kell tudósnak lennie, nem kell kapacitásnak lennie, aki lehet olyan is, aminő. Goethe a Wahlverwandschaftokban ajánl: „Ajánlhatok egy kitűnő felesert, aki az én szenvedéseimen többet enyhített, mint akármilyen tudós doktor.” Egy embert vár a beteg, akiben hisz, akinek a szeméjára parancsol hitet és bizodalmat, a gyógyításnak e művészet várja a beteg. És ez a kvalitás nem adatik meg együtt a diplomával. Ha ellenben ilyen Kneippokról vagy Német Sándorokról hallok, nyomban tudom is, hogy itt megint az az eset van meg, midőn az isteni adományt a fakultás utólagosan nem egészítette ki diplomával.

Szép és örvendetes dolog persze, midőn együtt van meg mind a két követelmény. Akkor azután szemünk előtt vagy az „Ärtlicher Künstler”, miként a jó Schweninger mondja, aki, jaj, maga sem járt jól a tudományával; hiszen Bismarck meghalt, mikor Schweninger „nem is gondolta”. „Nem is gondolta”, azt mondják a riportok és a szegény Schweningernek némileg kompromittálva lön a tudománya. Persze a művészete azért érintetlenül került ki az affaireből, ha meggondoljuk, hogy ez a művészet huszonhét esztendeig

ható. A tárgyalásokat erre nézve a pénzügyminiszterrel folyamatba is tette s reméli, hogy azok kedvező eredményre fognak vezetni. Az University Extensionra vonatkozó álláspontját kifejtette azon leiratban, melylyel az ügyre felhívta az egyetem figyelmét. Különösen a vidéki nagyobb városokban óhajtaná, hogy tudományos és művelő felolvasások tartassanak, amire szóló nagy súlyt fektet. Az egyetemi építkezésekre vonatkozólag jelenti, hogy a második sebészeti kóroda építése a jövő évben meg fog kezdeni, hogy a központi egyetemi épület a jövő tanévre át lesz adható rendeltetésének, hogy a kolozsvári Karolina-kórház építése szépen halad s egyrésze a jövő év őszén már használatba lesz helyezhető. Az új műegyetem a Lágymányoson, közvetlenül az új hid mellett fog épülni, amire nézve a kisajátítási eljárás folyamatban van. Ami a miniszterium szakkönyvtárát illeti, maga örülne legjobban, ha erre nagyobb összeget fordíthatna.

Az országos közoktatási tanácsnál

Papp Géza tulságosnak tartja a tanácsban azok számát, akik szorosan a tanügygyel foglalkoznak s kívánatosnak tartaná, ha a társadalom különböző köreiből is többen hivatnának meg.

Komjáthy Béla ugyanily értelemben nyilatkozik.

Wlassics Gyula miniszter teljesen méltányolja az előtte szólók felszólalását s rokonszenvezik a felvetett eszmével, de viszont teljes elismeréssel kell lennie azon szakemberek iránt, akik a közoktatási tanácsban most dolgoznak.

A miniszternek a középiskolai tanterv revíziójára vonatkozó további kijelentései után az előirányzat megszavaztatott.

Nagy érdeklődés mellett került ezután tárgyalásra a budapesti egyetem tétele, melynél Emmer Kornél bevezetéképen nagy elismeréssel nyilatkozott Wlassics hivataloskodásáról és hangsúlyozza, hogy bizonyára nem a miniszter, hanem gyakorlati oktatásunk feje, az egyetem az oka, ha közoktatásunk terén bizonyos pangás, sőt visszaesés mutatkozik. A törvényhozás bőkezűséggel bocsátja az egyetemnek rendelkezésére az eszközöket és mégis Magyarország a tudomány egyetlen ágában sem játszik vezerszerepet s mindenütt pangás észlelhető. Tanáraink annyira elforgásolták tevékenységüket, hogy a tudományoknak való élés reájuk nézve lehetetlenségévé vált; a tanszabadság voltaképen illuziórius s, az a milieu is, amelyben különösen a budapesti egyetem van,

öntött erőt és életkedvet Bismarckba, a régi hypochonderbe. (Lásd a kanczellár leveleit de dato 1860, mikor minden szentpétervári diplomáciai levelében a végnek kezdetét jelzi.)

Ez hát, mondom, szép és örvendetes látvány, ez a természetnek rémeke, a diplomás orvos, ki született művésze is a medicinának; kinek sikere gyakran rejtelmes a kollégáknak. „Ez a kolléga csak alig tette le a szigorlatokat, — mondják ők egymás között: — azóta sem tanult semmit, folyóiratokba nem ír, magántanár nem lett. Nézzétek meg mégis!” . . . Az atyafi tudniillik művész s a törekeny ember ezt megérzi, mint a napfényt.

Micsoda már most a kuruzslás nyitja? . . . A nyitja az az orvoslás művészetének kvalitása, amit a szegény ember akkor is megérez ezeken a Németh Sándorokon, ha nincs is nekik diplomájuk. Ezért leszen is kuruzslás, ezért hiszen is majd az emberiség az ilyen túrt és nem túrt kuruzslókban, Kneippokban és Némethekben mindig, míg csak ilyen félbenmaradt alakok lesznek a földön. Így vagy ez, jó Edelmann Menyhért.

Értesítés.

A főntebiek nem a kuruzslás érdekében irattak, hanem a kuruzslás kövétekezetében.

Monachus.

egyáltalán nem alkalmas a tudományok művelésére. Lehetőleg át kellene térni az angol rendszerre s a vizsgálatokat elválasztani az előadó tanároktól, hogy a tanulók a tárgyakból készüljenek, nem pedig a tankönyvekből, amelyek csekély kivétellel különben is igen alacsony színvonalon állanak. Olyan a szellem, kevés kivétellel, a tanárok között, hogy mellékvágyaik vannak. A volt egyetemi rektor épen az ellenkezőjét nyilvánította annak, amit Mommsen tett, amikor a titkos tanácsosi címet visszautasította. Kérdi a minisztertől, foglalkozik-e azzal, hogy az egyetem bajai orvosoltassanak s mily irányban kívánja az orvoslást eszközölni?

Komjáthy Béla egész terjedelmében osztja az előtte szóló által mondottakat. A fiatalok nagy része az egyetemet csakis eszköznék tartja arra, hogy a kvalifikációnális törvénynek megfeleljen; sen. A hallgatóság jó része voltaképen nem is ismeri az egyetemet. A tanárokat nem szabad az üzlet posványába belevenni a vizsgálatoknak motani tarthatatlan rendszerével s a temérdek vizsgálati díjjal. Felveti szóló a harmadik egyetem kérdését is, mert itt a budapesti egyetem vajmi kevés azok száma, akik a tudományok művelésére törekcszenek. A harmadik egyetemet tisztán a magyar elem szempontjából állítsa fel a miniszter. Felhívja végül a miniszter figyelmét a budapesti egyetem más nemzetiségű ifjainak körében észlelhető államellenes irányra.

Matlekovits Sándor utal arra, hogy a doktorátust minél előbb szabályozni kellene azon az alapon, hogy ne legyen kvalifikációnális fokozat, hanem tudományos képzettség. Sürgeti, hogy minél előbb villamossági intézet állíttassék fel. Kiemeli továbbá, hogy az elektrokémia fontos és gyakorlati szakának nincs tanszéke.

Kossuth Ferencz igen üdvösnek tartaná maga is, ha a vizsgálok elválasztatnának az előadoktól, ami rendkívüli jótétemény lenne a tanuló ifjúságra nézve.

Tomcsányi László szintén egyetért az Emmer által mondottakkal s utal különösen az orvosi fakultásnál való rendkívüli megterheltetésekre, a minek tulajdonítható a hallgatók számának apadása, amiből előreláthatólag az orvoshiány további fokozata fog előállni.

Neményi Ambrus a vizsgadíjak rendszerével foglalkozik és rekrimínál az egyetemnél divó pót-kurzusok dolgában.

Mind e megjegyzésekre igen behatóan replikált Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter, ki természetesnek találja a bizottság meleg érdeklődését az egyetem iránt s mindig azon nézethen volt, hogy nem szabad elzárkózni a szükséges áldozatok elől, amelyek lehetővé teszik, hogy az egyetem is lépést tarthasson a haladással. Köszönetet mond a hallott észrevételekért, amelyekből sokat fog értékesíteni, bár némileg túlzottnak tartja az Emmer kritikáját. Egyet azonban nem ismerhet el, azt, mintha a tanárok tudományos színvonala visszafelé fejlődne. Szólv azon nézetben van, hogy a tanárok legnagyobb része magasabb tudományos színvonalon áll, mint az elődjek s az eredményt sem tekintheti olyannak, mint amely Magyarország kulturájának visszafejlődését jelentené. Azt az eszmét nem fogadhatná el, hogy a vizsgadíjak általában mellőztessenek. A pausális rendszer behozatala még rontana a helyzetet. Van más módja is a segítségnek. Szólv maga is intézkedést már az iránt, hogy a szegényebb sorsúak könnyítésekben részesüljenek. A harmadik egyetemre nézve már többször nyilatkozott; a lehető legmelegebben óhajtaná a harmadik egyetem felállítását; erre nézve azonban javaslatot nem tehet addig, míg a meglevő két egyetemen meg mindig fennálló szükségletek nem lesznek kielégítve.

Azt, hogy a nemzetiségi ifjak külön-külön egyesületeket alakítanak, nem helyeselheti szóló s mindig el is tiltotta. A doktorátusnak, mint minősítő hatású intézménynek eltörlesével a legkomolyabban foglalkozik szóló s a legrövidebb idő alatt benyújtja erre vonatkozó javaslatát, mely a doktorátusnak, egyes tudománycsoportokra osztva,

szorosan tudományos karaktert fog adni s sokat meg fog szüntetni azon vizsátások közül is, amelyeket ma szóba hoztak. Rajta lesz szó, hogy a jövő évben az elektrotechnikai tanszék fölállítassék. Ami azt illeti, hogy a tanárok elválasztassanak a vizsgázóktól, szülő a jogtudományi vizsátat úgy kontemplálja, hogy országos vizsgázó bizottság szerveztessék, de a tanárok teljes kizárása e bizottságból merőben lehetetlen. Az orvosok számának csökkenése nem csupán minálunk, hanem általánosan észlelhető s az orvosi megélhetési viszonyokban találja magyarázatát. Emeljük a kórorvosok és járásorvosok dotációját s akkor az orvosi pályára jelentkezők száma is emelkedni fog.

Ami a tisztai és törvényszéki vizsátakat illeti, azokat a belügyi, illetőleg az igazságügyi miniszterek hozták be. Szólok azt hiszi, hogy lehetséges lesz az orvosi vizsátatok akként való berendezése, mely ezeket a vizsátakat feleslegessé teheti. Mindenesetre meg fogja indítani erre nézve a tárgyalásokat.

Az ülés további során történtek még felszólalások a műegyetem-, akadémiák-, ógyallai csilagda-, középiskolák tételeinél, melyek mind változatlanul elfogadtattak.

A népiskoláknál Széll elnök kéri a bizottság tagjait, tartózkodjanak az államosítás nagy kérdésének vitatásától s szorítkozzanak a tételnek az 1868: törvény alapján való vitatására. Wlassics miniszter kijelenti, hogy nem hive az államosításnak. Elég, ha módot adnak a közoktatási kormányának arra, hogy állami iskolákat állíthasson. Ami a tanítók javadalmazását illeti, módot nyújt arra, hogy a fizetések bizonyos mérvben javíttassanak. A korpótlékok kérdését igen fontosnak tartja, nem is zárkózik el az állam által e téren elvállalt kötelezettség teljesítése elől.

Érdekes momentum volt, hogy az országos színművészeti akadémiánál Komjáthy kérdésére Wlassics elvileg elismeri, hogy a színművészeti ügyek a tárczához tartoznak és kijelenti, hogy e tekintetben meg is indította a tárgyalásokat.

Az ülés végén a miniszter beható felvilágosításokkal szolgált az egyházak segélyezéséről.

KÜLFÖLD.

A kiegyezés sorsa Ausztriában. Az alkotmányhü nagybirtokosok klubjának elnöke ma Fuchs dr. képviselőházi elnöknek egy sürgősségi indítványt nyújtott át, melyben felkéri a kormányt arra, hogy a magyar kormány között és közte a kiegyezés tárgyában létrejött megegyezéseket a képviselőház tudomására hozza. Együttal azt az indítványt is tették, hogy a kiegyezési javaslatokat minden más sürgősségi indítvány előtt tárgyalja a Ház és hogy haladéktalanul kezdje meg a kiegyezési javaslatok első olvasását. Az alkotmányhü nagybirtokosok sürgősségi indítványuk tárgyalásának elsőbbségét oly módon biztosították, hogy az elnökség által konstataltatták, hogy az ő indítványuk volt elsőnek bejelenve. A baloldali klubjait erről a sürgősségi indítványról értesítették és azok a holnapi ülés kezdete előtt ez ügyben tanácskozni fognak.

A Dreyfus-pör revíziója.

(Távirati tudósítások.)

Párisban most kíváncsian várják, mit fog határozni a semmitőszék. Bár a Dreyfus-ügyben tartandó tárgyalás, mint mondtuk, házbíróság előtt fog lefolyni, már a semmitőszéknek is messzemenő hatásköre van. Első sorban is felfüggesztheti Dreyfus büntetését.

A katonai körök ezalatt úgy kárpótolják magukat, hogy Picquart-t és Zolát ezer székaturával üldöztetik.

Mai távirataink a következők:

Páris, szeptember 28.

Manau főállamügyész tanulmányozza a Dreyfus-per aktáit, amelyeket már holnap átad a semmitőszék büntetőtanács elnökének, Loewnek. Ha Loew szükségesnek fogja találni, előadót rendel ki.

Minden további lépés azonban a semítőszéktől függ. Így első sorban az a kérdés is, hogy Dreyfus büntetését, felbeszakítsák-e már azalatt, amíg a revízió tart, továbbá az, hogy Franciaországba visszahozzák-e?

Picquart a katonai fogházban sanylődik. Senkit sem eresztenek hozzá. Gast nevű sógora ma nyílt levélben panaszkodik amiatt, hogy a katonai vizsgálóbíró nem bocsátotta be hozzá sem őt, sem nejét.

Páris, szeptember 28.

A lapok konstatalják, hogy a tegnapi nap általában véve nyugodtan telt el. A „Matin” tagadja, hogy Chanoine hadügyminiszter megrotta Zurlinden tábornokot azért, hogy Picquart ellen elrendelte a vizsátatot. Ezzel szemben a „Petite Republique” megmarad a mellett, hogy a kormány nagyon erélyes hangu levelet intézett Zurlinden tábornokhoz.

Brüsszel, szeptember 28.

A szoczialisták tegnap este meetinget tartottak, melyen erősen kifakadtak a francia tábornokok ellen. A meeting üdvözlő táviratot küldött Dreyfusnénak.

Zürich, szeptember 28.

Zola titkárával két nap óta itt tartózkodik. Zola Schaffhausenben töltött néhány hetet s onnan Luzernbe utazott. A titkár azt beszéli, hogy Zola a legközelebbi napokban Párisba utazik.

Páris, szeptember 28.

Október 11-én 30,000 frank érték erejéig Zolának több butordarabját nyilvánosan elárverezik, hogy begyűljön az irásszakértőknek megítélt összeg. Ezek az irásszakértők mondták tudvalevőleg azt, hogy nem Esterházy a bordereau szerzője, mire Zola családsággal vádolta őket. Emiatt elítélték!

Mirbeau Octave felajánlotta a pénzt, de a szakértők nem fogadták el, azt mondván, hogy Zola személyesen fizessen.

Tegnapelőtt a Zola pálotájának vestibulejében levő műtárgyakat és az ebédlő berendezését lefoglalták. Zola neje az aktusnál jelen volt, ő is ki akarta fizetni az összeget, de a szakértők képviselői nem fogadták el tőle a pénzt.

Nagyon hiven jellemzi Páris hangulatát az „Aurore” következő cikke:

Hangok az utcáról.

Ita: Octave Mirbeau.

A „hazafias” párt tévedett, mikor azt hitte, hogy Picquart bebörtönözésével az igazságot is el-tették láb alól, mert az, akit fogságba vetettek, csak árnyéka az alezredesnek. A szavai itt élnek közöttünk és bátorítanak és vezetnek minket. Lelke egyesült a keservesen csalódott tömegnek lelkével. Amikor őt meg akarták semmisíteni, hőssé avatták; nem csak a magasabb körök hősévé, hanem valóságos népszerű hőssé, aki szenvedett, aki körül legendák fűződnek, s akit nem lehet anélkül megsérteni, hogy egyuttal a népet is megne sértének.

Elkeseredett, ostoba gyűlöletükkel és gyáva fildőzéseikkel annak a megíestésülésévé tették ezt a tisztát hőst, akit már kivessztek országunkból és azokévé, akit hallgatásra és száműzésre ítéltek: az igazságnak, tisztességnek és emboriességnek élő szimbolumává.

Mielőtt az utcára mennének a tábornokai tiszték, hogy lelőyessék az utca népet, tanácslom nekik, hogy figyeljenek az utcán és ezeket fogják látni és hallani.

Az utca fölbreedt. A legmesszebb fekvő külvárosoktól a központban lévő boulevardokig, a legszegényesebb szatocsboltoktól az avének tündérfényű divatüzletéig, a járdától a kertekig mindenütt beszél... Megszűnt a közömbösség, az apathia, az önzés s a bárgyu élczelődés, mely szemiről sem akar tudni, úgy mint félével szelők.

Mindenki, a bourgeois és a munkás, a bakon ülő kocsis, a kocsiját tologató utcai árus és a műhelyben dolgozó iparos, mind feszült türelmetlenséggel várják, hogy mik fognak történni?

Az emberek abbahagyják munkájukat; senki sem törődik már a saját dolgaival, gondjaival, elvezeteivel. Mindenki részt vesz az általános aggodalomban. Mindenki szükségét érzi, hogy a frissen kapott híreket tovább adja. Mindenki az újságokra veti magát. Kérdezősködnék, olvasnak, kommentálnak... Mindenki érzi, hogy a nemzeti életben valami fordulat történt s hogy egy nagy dráma játszódik le az utcán és a lelkekben... Minden ajkon a Picquart neve... Szájról-szájra röppen és haragosan válik ki a beszélgetésekből... Semmit sem lehet hallani, csak az ő nevét...

S amikor a tömeg lelke egy ember nevével suttozza és kiáltja az ég felé, az utca reszket az izgalomtól és az indulat hangjainak minden változatán beszél, akkor ütött az igazság órája... S ez az óra a katonaság és az ágyuk ellenére is ütni fog.

TÁVIRATOK.

A király köszönete.

Bécs, szeptember 28. Thun gróf minisztereinek az osztrák képviselőház szláv-keresztény-nemzeti pártjának elnökéhez átiratot intézett, amelyben közli, hogy ő felsége a pártnak a királyné elhunytá alkalmából nyilváníttot részvételeért köszönetét fejezte ki.

Elzavart miniszter.

Jokohama, szeptember 28. Oligashi igazságügyminiszter lemondott, mert a bírói és ügyészi kar tiltakozott hivatalban maradása ellen, azzal a megokolással, hogy nem képes ennek az állásnak a betöltésére.

Szétkergetett „Sokol”-isták.

Berlin, szeptember 28. Az itteni „Sokol” nevű cseh tornaegyletet a rendőrség feloszlatta.

A cukorprémium.

Brüsszel, szeptember 28. A cukorprémiumok megszüntetése ügyében folytatott diplomáciai tárgyalások megszakadtak. Orosz- és Franciaország megtagadta az engedményekhez való hozzájárulását.

Az anarchisták „mestere”.

Róma, szeptember 28. A Pisában elfogott Virgilio Mazzoni tényleg egy nagyobb anarchista-banda feje; a banda őt „mester” névvel tiszteli. A szövetkezet tíz tagja olasz, egyik triezti és kilencz a vidéken él. Mazzoni házában kiáltványokat találtak, amelyek egyikén e szavak olvashatók:

— „Az éhezők a fegyverhez nyulnak. Gyávaság és szégyen volna, ha az anarchisták nyugton maradnának.”

A spanyol-amerikai béke.

Páris, szeptember 28. A diplomaták ma délutáni fogadásánál Leon Castillo spanyol nagykövet és Porter, az Egyesült-Államok nagykövete, bemutatták Delcasse külügyminiszternek a párisi béke-értekezletre kiküldött meghatalmazottakat. A külügyminiszter holnap a két nagykövet és a meghatalmazottak tiszteletére ebédet ad. A béke-értekezlet első ülését szombatra tűzték ki.

A torinói békekongresszus.

Torino, szeptember 28. A nemzetközi béke-választmány közgyűlése befejezte munkálatait és Chile elnökéhez táviratot intézett, amelyben emberi érzésére appellál, hogy kerülje el a háborút Argentínával és az orosz csár békejavaslatának szellemében fogadja el a választott bíróságot. A gyűlés kifejezte azt a reményét is, hogy Spanyolország és az Egyesült-Államok között a tárgyalások módot fognak nyújtani arra, hogy a két nemzet között állandó választott bírósági szerződés jöjjön létre.

HIREK.

Az olvasókhöz.

Az „Országos Hirlap” rövid pályája egy új stádiumához, ez év utolsó évnegyedéhez jutva, önértetesen tekinthet vissza múltjára, melyben megfelelt mindannak, amit programjában ígért, hogy a szabadelvűségnek, a magyar értelemben vett szabadelvűségnek lesz közlönye, megmondván az igazat fölfelé és lefelé, de tisztességes hangon. Hogy nem nyul senkinek a privát dolgaihoz, de szembeszáll a leghatalmasabbakkal is ott, ahol a közérdekről van szó. Olvasóink a tanuk arra, hogy ezt az ígértünket betartottuk. S hogy ezt megértette és méltányolta is a közönség, mutatja az, hogy fiatal lapunk, ami szinte példátlan a журналистика történetében, már az első évben felküzdötte magát a legelterjedtebb hazai lapok közé.

A lapnak ez a lelkes felkarolása buzdít arra, hogy még ertyedlenebb buzgalommal folytassuk az „Országos Hirlap”-ot s nem lankadva és el nem kedvetlenedve a politikai küzdelmekben, képviselői legyünk annak az egyedül okos irányzatnak, mely a komoly, okos és becsületes bírálatban találja a hirlapírás kötelességét, a magyar nemzet érdekét pedig abban, hogy kockáztatott ugrások helyett minden alkalmas pillanatban előre lépjen a nemzet, ha csak féllépéssel is, de mindig előre.

Nem vagyunk barátjai a nagy szavaknak, öblös ígéreteknek és a virágos frázisoknak. Az igazság egyszerű ruhában jár és szűkszavú. De egyet ígérhetünk, hogy az „Országos Hirlap” nem fuzionál senkivel, mint azt híresztelni próbálták, nem vacillál se erre, se arra, nem befolyásolja se párttekinetet, se a népszerű álláspontok pillanatnyi varázsa, meggyőzőtlenül a maga útján, azon az úton, melyen a magyar nemzeti állam teljes kiépítéséhez kell a köveket összehordani.

Az „Országos Hirlap” egyszersmind a család lapja kívánván lenni, nagy figyelmet fordít arra, hogy a család minden tagja, az is, amelyik a politikával nem törődik, megtalálja ami érdekli. Tárcait a legjobb írók írják, hírvorata friss, táviratai a világ eseményekről gyorsan értesítik a közönséget, levelezőket tart Európa majd minden jelentékeny városában s összeköttesben áll a hírszolgálat összes, folyton tökéletesedő forrásaival. Gazdasági rovata pedig annyira gondos, hogy az első helyet vívta ki magának és a gazdaközönség előtt valósággal nélkülözhetetlen.

Regényeit akképen válogatja a világ irodalom remekeiből, hogy azok az abszolút irodalmi becs mellett a kisasszonyok olvasmányai is lehessenek s emellett érdekfeszítésben tartásuk a legfinnyásabb irodalmi inyenctet is. Mikszáth Kálmán, kinek „Új Zrínyiász” című regénye nagy szenzációt keltett az egész országban s melyet a külföldiek is fordítanak, új, de még annál is érdekfeszítőbb művet ír lapunknak, melynek közlését rövid idő múlva megkezdjük.

Október elsőjével új előfizetés nyílik lapunkra:

Előfizetési árak:

Egy évre	14 ft — kr.
Félévre	7 ft — kr.
Negyedévre	3 ft 50 kr.
Egy hónap	1 ft 20 kr.

Lapunk mai száma 16 oldal.

Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése szeptember 30-án lejár, hogy a megújításról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

— A király nevenapja. Október negyedikét, a király nevenapját minden évben nagy pompával ünnepelték eddig országszerte s a főváros összes templomaiban hálaadó istentisztelet volt ezen a napon. Az idén a királyné halála miatt megváltozik ez a régi szokás is s bár az istentisztelet mindenütt megtartják, a külső pompa nagy része elmarad. Az állam és a főváros miséje délelőtt tíz órakor lesz a budavári Mátyás-templomban. Erre a kormány, a törvényhozás két háza, a külföldi képviselők, a városi és a katonai hatóság is hivatalosak.

— Orosz nagyherczegek Budapesten. Boris és András nagyherczegek, a czár unokatestvérei tegnapelőtt Budapestre érkeztek s minden valószínűség szerint az egész héten itt maradnak. Tegnap este Koburg göthai herczeg és Stockelberg gróf társaságában kocsin bejárták a főváros nevezetesebb pontjait, voltak az Operában is és végig hallgattak egy fölvonást és éjjel után tértek haza a Hungáriában levő lakásukra. Ma késő délutánig aludtak.

— A királyné emléke. Blaskovich Ernő, tápió-szentmártoni nagybirtokos a megboldogult királyné lelkiüdvéért az ottani családi templomban gyászistentiszteletet tartatott, melyen a nagykatai esperes-plébános, az ujszászi plébános és a helybeli lelkész működtek közre. Az énekszámokat Ráder Irma budapesti énektanárnő adta elő. A templom mély gyászban volt s délszaki növényekkel gazdagon feldíszítve. Blaskovich Ernő aznap összes munkásainak szünetet engedélyezett. Mise után a földesúr fényesen megvendégelte környékbeli vendégeit s ezer koronát adományozott a királyné szobrára.

— Mádi Kovács György új kastélya. Császká György kalocsai érsek tegnapelőtt Mádi Kovács György tábornagynagy meghívására a tolnamegyei Gerjenbe utazott, a tábornagynagy újonnan épült kastélyának egyházi megáldása végett. Az érseket a dunai kompnál Gerjen község népe fogadta, élén az előjárósággal. Széky református lelkész üdvözlő beszéde és a főpap válasza után Kovács tábornagynagy, aki magas vendége elé szintén a Dunához hajtatott, a főpappal kastélyba fért, ahol a tábornagynagy öt testvére családjakkal már várakoztak az egyházi szertartásra. A megáldás után a vendégek és rokonság megszemlélték a kastély tágas parkját. Azután a szives házigazda igaz magyar vendégszeretettel fényes asztalához gyűjtötte vendégeit, bizonyosságot téve arról, hogy nemcsak kiváló hadvezér, hanem kitűnő gazda is az ő ezerholdas gerjéni birtokán.

— Le Jonkheer Teixeira de Mattos. Hollandia budapesti konzula, Teixeira de Mattos, ma délelőtt tizenegy órakor a vöröskereszt-egyesület kórházában meghalt. A fiatalos kedélyű öreg ur, akit Budapesten a leguagyobb tisztelői környeztek, hat héttel ezelőtt szobájában elesett és úgy hitte, hogy az esés következtében a lábszára a forgóban eltört. Veje, Rosenberg Gyula országgyűlési képviselő ennélfogva azonnal a vöröskereszt-egyesület kórházába vitette, ahol a beteg konzult Farkas László dr. főorvos vette kezelés alá. A vizsgálat során Farkas László dr. megállapította, hogy a konzul nem szenvedett lábtörést, hanem az esésnél hirtelen akuttá vált régi sarkomája s ez vette le a lábáról. Attól fogva a nagybeteg konzult a leggondosabban ápolták, de az orvos kevés reménynyel merete biztatni a betegágyánál virrasztó Rosenberg Gyulát és nejét. Maga a konzul is tudta, hogy napjai megvannak számlálva s már csak azt szerette volna, hogy Rómában időző fiát még egyszer láthassa. Rosenberg Gyula természetesen azonnal intézkedett és a hollandi konzul fia, aki Rómában főállamügyész — feleségével, aki olasz herczegnő — ma épen elég jókor érkezett Budapestre, hogy édes atyja szemét lefoghassa. A haldokló arcát utóljára még megáranította az öröm,

hogy fiát láthatja. Délelőtt tizenegy órakor már nem élt. Halála az egész fővárosban részvétet fog kelteni, mert szives vendéglátó, a művészetekért rajongó és agg korában is ifju kedélyű ember volt, aki veje révén minden nagyobb nemzeti ünnepünkben is részt vett. Előrehaladott kora daczára azalatt a nyolcz év alatt, mióta Budapesten van, megtanult magyarul s a veje családjában vele találkozó magyarokkal mindig csak magyarul beszélgetett. A színházakban, a hangversenytermekben és a turfon gyakran láthatták az érdekes fejű öreg urat. Holtestét, régebben is kifejezett óhajtása szerint, az udinei krematoriumban fogják elégetni, hamvait pedig Bécsbe viszik, ahol felesége hamvai mellé helyezik. Jonkheer Teixeira de Mattos igen előkelő régi spanyol nemes családból származott. A család a tizenötödik századból származtatja nemesiségét s legtöbb tagja az ősi családnak a diplomácia terén szerepelt.

— Lajos Viktor főherczeg köszönete. Lajos Viktor főherczeg, a magyar vöröskereszt egyesület védnökhelyettese, a következő leiratot intézte Csekonics Endre gróf elnökhöz.

Nagyméltóságod!

Kiváló meglepéssel vettem tudomásul a magyar szent korona országai vöröskereszt egyesület központi választmányának e hónap 14-én tartott üléséről szóló jegyzőkönyvet és igen megörvendeztetett azon hazafias és leendőletes beszéd, melyet nagyméltóságod Istenben idvezült, felejtethetetlen legfőbb védasszonyunk, Erzsébet császárné és királyné ő felisége emlékének dicsőítésére tartott. A legmélyebb gyásztól áthatva, őszinte köszönetemet fejezem ki nagyméltóságodnak ezen lojális és érzelemteljes nyilvánításáért, nemkülönbén a központi választmány tagjainak a kegyeletes részvét iránt hozott határozataikért.

Bécsben, 1898. szeptember 26-án.

Lajos főherczeg s. k.

— A csillagászok kongresszusa. A csillagvizsgálók egyesületének tagjai tegnap délután a fizikai intézetet látogatták meg, ahol Eötvös Loránd báró tartott előadást az általa felállított nehézségi elméletekről. Ezalatt a hölgyek a Park-Clubban voltak. Este gazdag vacsora volt az István-főherczeg szállóban. Tulajdonképen a főváros hívta meg a társaságot már régebben, de az országos gyász miatt vendéglátók gyanánt a budapesti tagok szerepeltek. Jelen volt Márkus főpolgármester s Halmos János polgármester is. A vacsoránál felköszöntők hivatalosan nem voltak, csak rövid barátságos szavakkal Márkus főpolgármester üdvözölte a vendégeket. Weisz a főváros bámulatos fejlődését fejtegette, Eötvös báró a csillagvizsgálók egyesületének virágzását kívánta. Felköszöntőt mondott Nyvén a hölgyekre, Harting a főpolgármesterről és Dunér a budapesti tagokra. Ma délelben a vendégek tulnyomó része Orsovára utazott.

— Az olasz király vadászatán. Turinból jelentik: Umberto király, mint minden őszszel, az idén is tartott a piemonti Gessu-völgyben zergevadászatot. A Gesso-völgy sokkal gazdagabb zergékben, mint az Alpoknak bármely része, s a király idei vadászata olyan szerencsés volt, amilyenre emberemlékezet óta nem volt eset. Csak a múlt szerdán is ötvenegy zergét lőtt Umberto; ennyit még apja, Victor Emanuel sem ejtett el soha pedig igen híres zergevadász volt. A vadászat elején egy igen különös dolog történt, mely kezdetben nagyon elkedvetlenítette, később azonban mulattatta a királyt. Azok közt a zergék közt, amelyeket a hajtók a király felé tereltek, volt egy ritka szép példány, piros zászlócskával a szarvain. A király bosszusan emelte rá fegyverét és lelőtte. A vörös zászló ügye azonban még ekkor nem derült ki. Már-már azt hitük, hogy a haldokló zerge magával viszi a zászló tűkát a halálba, mikor az összehívott hajtók közül az egyik elmondta, hogy hogyan került a forradalmi jelvény a szelid állat szarvaira. Az a bizonyos hajtó élve akarta elfogni a zergét, és vörös övével a fejét egy fához kötötte. A fogságba került állat sokáig vergődött, míg végre, az őv elszakítása után, sikerült elszabadulnia. Ekkor maradt a vörös zászló a szarvaival közti. A király elhívta ezt a magyarázatot, sőt még jóízűt nevetett is rajta. Hogy valósággal hogyan történt a dolog, azt a hajtók tudták megmondani.

— **Mihály herceg öröksége.** Münchenben nemrégiben halt meg Mihály, volt szerb fejedelem természetes fia, Velimir Todorovics, Harmadfel millió mérkő értékű birtok maradt utána, melyeket azzal a kikötéssel hagyott Szerbiára, hogy kamatait közmívelődési célokra fordítsák. Ha az elhunyt származása törvényes lett volna, úgy Szerbia trónjára támaszthatott volna jogos igényt. Egész életében a jótékonyágnak élt a fejedelemfi, akinek végrendelete is arról tanuskodik, hogy a közjót viselte szíven és szerette hazáját. A végrendeletet azonban két magyarországi szerb család megtámadta. A Nikolics és Baics báró családok támadták meg a végrendeletet, alaposnak látszó körülmények alapján. A Nikolics és Baics bárók sógoraik voltak Mihály szerb fejedelemnek. Mindketten Mihály fejedelem testvéreit vették feleségül. Az öreg Baics jómódu kereskedő volt Zimonyban. Akkoriban nem tekintették Szerbiában mesalliancának, hogy a fejedelem nővére kereskedőhöz megy feleségül. Tízezer aranyat kapott Baics hozományul a feleségével. Ez akkor óriási összeg volt, de Baics nem elégedett meg vele és a szerb fejedelemnek, Milosnak, sok keserű órája volt a veje követelése miatt. Az öreg fejedelem jegyzeteiben gyakran fordul elő ilyenforma feljegyzés:

— Baics ismét ezer aranyat kér!

Mikor Mihály fejedelem, Milos utódát, a belgrádi Topcsiderben megölték, a két sógor már dúsgazdag ember volt és a fejedelem törvénytelen fiának, Velimir Todorovicsnak, a most vitassá vált romániai birtokot átadták. A szerb kormány azt állítja, hogy ajándékul adták a birtokot. A Nikolics és Baics családok azt vitatják, hogy csak a haszonélvezetet engedték át a fejedelemnek. A két család megkeresésére a romániai kormány nem engedte meg, hogy Szerbia a birtokot tulajdonába kerítse. A tilalom a két állam között elkeseredett jegyzékváltást eredményezett, de Szerbiának eddig még nem sikerült örökösödési jogát bebizonyítania. A szerb kormány legújabbán egy megbízottját küldötte el Bukarestbe az örökség megszerzése végett.

— **Seefried báró.** Bécsből feltűnést keltő hír jött ma éjjel Budapestre. Az „Arnee Verordnungsblatt“ holnapi száma közli a király rendeletét, melylyel buttersheimi Seefried báró (a ki 1893-ban elvette a király unokáját, Erzsébet hajor hercegnőt), a Zneimban állomásozó 99. gyalogezred főhadnagya a tartalékba helyeztetett. Ez az intézkedés úgy katonai, mint udvari körökben nagy feltűnést kelt, mert ennek a királyi család tagjaival szokatlan rendelkezésnek oka teljesen ismeretlen. Összeköltetésbe hozzák azonban bizonyos jelenségekkel, melyek már a királyné temetésekor nyilvánultak, amikor Seefried báró és neje elmaradtak a gyászszertartásokról és csak később kondoleáltak a királynak.

— **Világjáró lovak.** Hat pompás paripát hozott tegnap Budapestre Oderbergen át a vasut. A német császár lovai ezek, amelyeken be fog vonulni Jeruzsálembe. A nemes állatok a Tattersaalban vannak elszállásolva; egy órnagy, két lovász és hat lovászinas vigyáz rájuk. Holnap délután újból vasútra teszik őket és Konstantinápolyig meg sem állnak velük. Konstantinápolyból hajón mennek Egyiptomba és Jaffában fogják megvárni felséges gazdájukat.

— **A lavina.** Két építés-vállalkozó (az szinte mellékes, hogy a Weinreb és Spiegel társas-czegről van szó) beszüntette a fizetéseit s a hitelezőit egyezkedésre hívta föl. Körülbelül egy félmillió a fedezetlen adósságuk s az áldozatok persze iparosok: téglaszállítók, asztalosok, lakatosok, ácsok. Olyan emberek, akik rászorultak a keresetükre. A vállalkozók háromszázadei moratóriumot kértek és kaptak a hitelezőktől. Ez az utolsó hitel, amit még megadtak nekik. — Azért is nevezetes ez a mai nagy fizetésektelenség, mert egy veszedelmes szimptóma, a lavina megindulását jelent. Jele, hogy az építési vállalkozók sorra fognak kerülni, legalább azok, akik tőke nélkül, spekulációból nekimennek a legvakmerőbb vállalkozásoknak, tucatszámra építik a hitelbe vett telkeken a kátyavárosszerű háza-

szárnyakat, amelyek csak isten csudájából állanak fenn tovább, mint a híres czégek. Százával vannak fő- és székelyvárosunkban a hasonló telek- és ház-spekulánsok. Koldusul kezdik s néhány hét múlva milliomosok módjára élnek. Hogy mihől, azt beavatott helyen úgy hívják, hogy — az épülő emeletből. Többnyire koldusul is végzik s csak a legszerencsésebbek vagy legravaszabbak tesznek szert nagy vagyonra. De akár tönkremennek, akár meggazdagodnak, egy sereg iparosembert okvetellenül tönkre tesznek. S ha ők maguk elpusztulnak is, a nyomuk megmarad. Egésztelen, csúf külsejű, rossz anyagból való házak jelzik körülükön és paloták közt, hogy ezen a vidéken vagy amazon telek- és ház-spekulánsok grasszáltak, nagyobb dicsőségére a főváros vezetőségének.

— **Meglopott miniszter.** Berlinből táviratozzák nekünk: Eulenbergrófi, volt belügyminiszter lakásába az elmúlt éjjel tolvajok törtek be és huszonegyezer mérkő értékű ékszert loptak el. A gróf éppen tegnap érkezett meg nejével hosszabb utról. A tolvajok a gróf hálószobájába mentek be és ott az éjjeli szekrényről, amely a gróf ágya előtt állott, egy nagyon értékes pecsétgyűrűt is elloptak.

— **Inger Szolimán ügye a külügyminiszterfiumban.** Emir Inger Szolimán vállalatáról érdekes hírek szállingóznak. Annak a hajónak a tulajdonosa, amelyen Inger Szolimán kalandos útját megtette, követelése biztosítására lefoglaltatta az expedíciónak a hajón levő összes ingóságait. A végrehajtás foganatosítása után az expedíció egyik tagja, Kodolitsch Elek marburgi vasuti mérnök; Kodolitsch tábornok unokaöccse folyamodott a külügyminiszterhez, hogy a lefoglalt ingók elárvereztetése után fennmaradó összegből, mivel az ingókat az ő neve alatt raktározták a hajóra, 2700 frankot neki adjanak. Az expedíciónak egy másik tagja, Fischer Jenő, volt budapesti rendőrtisztviselő fia, pedig a Djiboutiban beraktározott ingóságokra 1000 frank kártérítési igényével lépett fel s ennek az összegnek a biztosítását kéri ugyancsak a külügyminisztertől. Goluchowski közös külügyminiszter — amint egy könyvatos lap írja — a napokban átiratot küldött a miniszterelnökséghez, amelyben Kodolitsch és Fischer panaszosok magyar állampolgársága felől kérdezősködik. Együttal bizalmas felvilágosítást kért arra nézve is, hogy a magyar-kormányának mennyiben volt része Inger Szolimán gyarmatpolitikájában. A miniszterelnökség az átirat elintézésére a kereskedelmi minisztériumot hívta fel, mint amelynek Inger expedíciójával tényleg nexusa volt. Inger ugyanis a magyar fegyvergyárban expedíciója számára fegyvereket vásárolt s a kereskedelmi minisztérium intézkedett az iránt, hogy a fegyvereket a fiumei vámvihával haladéktalanul bocsássa a vámon keresztül. A magyar fegyvergyár a fegyverek elküldéséről értesítő levélben Inger Szolimant Seine Hohheit-nak czimezte.

— **Iparlovag grófok.** A „Kurjer Lwowski“nak táviratozzák Stanislauból, hogy az ottani „Union“ kávéházban Koratovski grófot elfogták. Ez a gróf a majdani birtokok megvételé végett érkezett oda és család miatt került börtönbe. Koratovsky gróf tízezer forint ára ökröt vett és azok árát állítólag oly váltókkal fizette ki, amelyeken ismert lembergi polgárok aláírásai voltak hamisítva. Bűnrészesé egy másik gróf, Podoczky Ede, akinek az ökröket Bécsben el kellett volna adnia. Az elfogatáskor Koratovski szeretője társaságában mulatott és magyarországi földbirtokosnak mondta magát. A büntető bíróság az elfogatást jogérvényesnek ismerte el. Lembergből még azt táviratozzák, hogy Mora-Koratovski Konstantin gróf közönséges iparlovag és állítása szerint állandóan Budapesten tartózkodott. A gróf azt is mondja, hogy Magyarországon huszonegyezer hold földje és hogy Berlinben négyezer négyszáz méter háztalke van. A legutóbbi időben a galicziai magyar határon előfordult majdani birtokeladás alkalmával ő is tett vételi ajánlatot, pedig nem volt egy árva krajczárja se. Az

ökröcsorda megvételénél elkövetett csalásnál valószínűleg segédkeztek neki Podoczky Ede gróf és Bruhiczky József báró. Az ökrök vételárát tízezer forintot, Koratovski gróf már stornirozott elfogványokkal fizette ki, és az üzletet közvetítő két alkusznak ezer forintot fizetett. A már Bécsbe küldött ökröket táviratilag lefoglalták.

— **A királyné gyilkosa.** Levelezőnk táviratozza Genéből: Ma kezdtek meg a Luccheni-re vonatkozó akták leírását, mert a svájci törvények megkövetelik, hogy a vádlottnak minden egyes reája vonatkozó iratot kivétel nélkül átadjanak. Az aktacsomó több száz darabból áll.

Párisból jelentik, hogy azt az embert, aki Luccheninek tíz frankot küldött postautalványon, megtalálták. Evillant-ból (Savoya) az a hír érkezik, hogy Luccheni a tett elkövetése előtt való éjjelt, több, eddig még ismeretlen társával együtt ott töltötte.

Luccheni, aki eddig tagadta azt, hogy a budapesti rendőrségnél talált 1894-i bejelentő-íven előforduló Lucchini aláírás ölé, való, ma végre magának ismerte el az aláírást. Bevallotta egyúttal, hogy abban az időben hol Luccheni-nek, hol Lucchini-nek írta magát.

A genfi merénylet alkalmából elfogott számos anarchista közül Luccheni bűntársai gyanánt Martinelli, Salvi és Gelucci jöhetnek számba. Ezeket azonban valószínűleg csak később állítják törvény elé.

Navazza főállamügyész körülbelül két hét múlva emel vádat Luccheni ellen és életfogytiglantartó fegyházba fogkárni ellene.

Luccheni egyedül kerül bírái elé. A bíróság alighanem november első-hetében ül össze.

— **Tél a felvidéken.** Leesett az első hó ez idén Magyarországon. Liptó-, Árva- és Turóc megyék kaptak belőle mutatót. A hegyléczokat ott már hó borítja. Mint lőcsei tudósítónk írja, ezen a vidéken már két napja valóságos tél van. A rossz időjárás váratlanul köszöntött be és zavarólag hatott a mezői munkákra.

— **Október 6.** Az aradi vértanúk napját, október hatodikát az idén is megünneplik a fővárosban. A ferenczrendiek belvárosi templomában délelőtt tíz órakor gyászmise lesz, amelyen a függetlenségi és 48-as polgárok köre, a 48-49-es honvédek és az egyetemi hallgatók testületileg jelennek meg.

— **Örjngő vadászegények.** Két uradalmi vadász, a Sacher testvérek tegnap a mosonmegyei Némethárfalu koresmájában minden ok nélkül belököttek az ott üldögélő parasztszobákba. Mikor a dolog tetlegességre került, mindkettő lekapta a puszkáját, hogy közéjük lépjen. Szerencsére Schrek János földbirtokos és tüzoltóparancsnok, aki szintén a koresmában időzött, még jókor közbevetette magát és óriási erejével kicsavarta kezükből a fegyvert. Erre a testvérek szitkozódva távoztak, de egyikük fegyvert szerzett valahol, csakhamar visszatért és mielőtt megakadályozhatták volna, sulyosan megsebesítette Schreket, ki most a pozsonyi országos kórházban élet-halál közt lebeg. A merénylőt később a magyar-óvári csendőrség elfogta.

— **A piros rózsák „fátyolos hölgy“.** Veszedelmes kalandon ment keresztül két berlini úri nő, akiknek esetéről a „Kijevtanin“ nevű orosz újság a következő érdekes dolgokat írja: A két hölgy egy Rumszeczyki nevű lengyel úr kíséretében egyik család rokonuk birtokára utazott Grodno környékére. Estefelé a másodosztályú kocsi, melyben utaztak, kiürült. A három utas egyedül maradt és csak éjjel tíz óra tájban szállt föl egy sűrűn lefátyolozott hölgy. Nagy, feltűnően szép piros rózsabokrétát volt a kezében. Az idegen hölgy Rumszeczyki közelében foglalt helyet, akit csakhamar udvariasan fölkért, hogy csukja be a lebecsátott ablakokat. Aztán föl és alá kezdett járni a kocsi-ban, és mikor ismét utitársra elő ért, eljettette a bokrétát, úgy, hogy a rózsák szanaszét szórva heverték a kocsi-ban. Rumszeczyki fölszedte a rózsákat és udvariasan visszaadta a sötét hölgynek. A

fátyolos hölgy erre néhány rózsát neki ajándékozott s a két berlini hölgynek is adott egy-egy szép rózsát. A kocsiszakaszban csakhamar csend lett, a három utas mély álomba merült. A fátyolos hölgy ekkor munkához látott. Gyorsan átkutatta az utasok zsebeit, és minden értéktárgyat a saját utitáskájába helyezte át. — Rumszyczkínál egy bevarrt zsebben tömött tárczát fedezett fel. Egy gyors, ügyes vágással a zsebet is megszabadította terhétől. Mikor az alvók felébredtek, már hirtelen sem volt fátyolos utitársuknak. Rumszyczki, akinek tárczája készpénzben és értékpapirokban kerek harmincezer rubelt tartalmazott, a legközelebbi állomáson az esetet bejelentette a csendőrségnél. Azonnal táviratoztak mindenfelé, hogy a tolvajot elfogják. A nyomozás hosszabb ideig semmi eredményre se vezetett és már-már feladták a reményt, hogy a furfangos lopás elkövetőjét felfedezzék, mikor a rendőrség váratlanul azt az értesítést kapta, hogy a „fátyolos hölgy“ asszonyrnába bujt férfi és hogy az eredeti lopás, valamint számos más tolvajlás is egy szervezett bandának a műve, amelynek a vasút a „speczialitása“ s amelynek állítólag valami Millmann nevű ember áll az élén. A nyomozás ebben az irányban megindult és már néhány nap múlva sikerült is Millmann Nikolajev vasúti állomáson elfogni, amikor éppen Kremenschugba akart utazni. A tolvaj kétségbeesetten védelmezte magát. Utközben bevverte a vasúti kocsit ablakait abban a reményben, hogy ezen az úton talán valamiképpen elmenekülhet. De minden igyekezete sikertelen maradt, kísérői egy pillanatra sem hagyták magára. A tolvajbanda fejének elfogatása csakhamar az egész bünszövetkezet nyomára vezetett. Elfogták valamennyit, de pénzt, vagy értéktárgyat egyikőknél sem találtak. Ez a körülmény arra indította a rendőrséget, hogy az elrablott pénz után tovább kutasson. Végre a banda „pénztárosa“ is kézrekerült Vilnában, ahol mint egyszerű szivarkereskedő élt. A szivarosbolt átkutatása alkalmával egy titkos fiókban ötvenezer rubel készpénzt találtak, melyből a károsultak legnagyobb része visszakapja elrablott vagyonát.

— **Hősies életmentés.** A „Berliner Localanzeiger“-ben olvassuk ezt a nyáriás izü uti kalandot, melyet egy szemtanú beszél el: Postahajóval utaztunk Adenből Colomboba. Ezen az útvonalon nagyon sok czápa van, melyek gyakran követik az arra elhaladó hajókat. A reggeli után az utasok nagyjából a földszeten ült a kettős vászon-tető alatt; némelyek olvastak, mások csoportokban beszélgettek. Hirtelen egy utas elkialtotta magát:

— Valaki a tengerbe esett!

Ugyane pillanatban láttuk, amint egy angol őrnagy a vízbe ugrott. Az őrnagy ugyanis észrevette, hogy egy hatalmas czápa uszott, egészen közel a hajóhoz, egyenesen egy matróz felé, aki az árbocz-rudról a tengerbe esett. A hős életmentő minden habozás nélkül és oly gyorsan ugrott a tengerbe, hogy mindkét lábával a szörnyeteg hátát érintette. A czápa a szokatlan támadástól annyira megijedt, hogy nagy sebességgel elmenekült. Ekkor az őrnagy odaszólt a matrózhoz és megragadván a hajóról ledobott mentőövek egyikét, vele együtt szerencsésen elérte a lebecsült csónakot, mely a két embert fölvette s a gőzösre szállította. A hős életmentőt az utasok nagy ovációval fogadták. Mihelyt Colomboba értek, a titokban megalakult bizottság rögtön sürgönyözött egy kalkuttai ékszerésznek, akinek az őrnagy számára gyönyörű aranyórát rendeltek meg. Az óra tömör földelése szép emlékvészt vésztettek a hőstett elismerésül.

— **Öngyilkosságok a vidéken.** Demján József sátoraja-új helyi dohánygyári tiszt öngyilkosságot követett el. Lakásán borotrával felvágta az ereit. Mire rákadtak, már halott volt. Öngyilkossága okául gyógyíthatatlan betegségét emlegetik. — Ugyancsak Sátorajaujhelyről jelentik, hogy ott Fülöp Adólf öngyilkossá lett. Ezelőtt néhány hónapja nyitott volt üzletet a fiatal kereskedő. Az elkecserevés kergette a halálba, mert üzletével sehogy sem tudott boldogulni.

— **Temetés.** Szász László nyugalmazott kuriai bírót ma délután három órakor temették a kerepesi-úti temető halottas házából. Nagyszámú előkelő közönség volt a temetésen. A sirnál Radóczy János országgyűlési képviselő, fővárosi bizottsági tag, mondott emlékbeszédet.

— **Gyilkosság a templom előtt.** Régióta elenségei voltak egymásnak Osztdencsik András és Wind Mór forrói lakosok. Osztdencsik fenyegette is többször Windet, hogy megöli, ha még egyszer elébe kerül. Hétfőn zsidóünnep volt. Wind a templomba ment és ott is maradt estig. Osztdencsik, aki híres verekedő, egész nap a templom körül ólálkodott, ahonnan csak este jöttek ki a zsidók, köztük Wind Mór is. Amint a parasztleány a tömeg közt régi haragosát meglátta, odarohant és a kezében levő késsel megszúrta. Áldozata a földre esett és hörögve szólt a körülállókhöz, akik azt hitték, hogy Osztdencsik csak megütötte Windet:

— Megölt, meghalok.

A gyilkos futásnak eredt, amint látta, hogy áldozata a földre esett. A csendőrök azonban még az est folyamán elfogták és bekísérték a szikszói járásbíróshoz. A kihallgatás alatt szinte dicsőkedve mondotta el tettét, melynek okául régi gyűlöletét emlegette. Áldozatát, mint tudósítónk táviratozza, ma temették általános részvét mellett.

— **Királysértő „posta“.** A királyné meggyilkolása napján, a Sági Gyula-féle vendéglőben, az „Asztaltársaságok központi bizottsága“ ülést tartott, amely Kossuth Lajos halála évfordulójának megünneplésére volt szentelve. Az ülés közben értesültek a rémhírről, mely mindenkit megdöbbentett. Azonnal felállottak és haza akartak menni. A társaság egyik tagja azonban Kornay János, hevesen tiltakozott a hazamenés ellen és arra bírta az ottlevőket, hogy maradjanak még egy kissé. Ekkor szavalni kezdett egy bolond verset, versében sértetve majd ő felségét a királyt, majd meg a boldogult királynét, ugyanarra, hogy a jelenlevők közül néhányan felháborodásukban elverték és ha egypár társa és a pincérek nem mennek segítségére, akkor bajosan szabadult volna épkezélab a „gyűlésből“. Később mikor kiértek az utcára, ismét kiabálni kezdett az eszeveszett és a legsértőbb szavakkal illette királyunkat és megboldogult királynénkat. Az illetőnek ezt a hallatlan ostoba és gonosz dolgot feljelentették a kapitányságnál. Zsarnay rendőrtanácsos kihallgatót nyolcz embert, kik mind egybehangzólag vallottak Kornay bűnsége mellett. Ennek következtében ma délután két detektivet küldött lakására, kik letartóztatták és bevitték a főkapitányságra.

— **Kisiklott tehervonat.** Ma éjjel félkettőkor egy Rákospalota felől Budapestre jövő tehervonat Rákos rendező pályaudvaron hibás váltóállítást miatt kisiklott. A mozdony és hat kocsi egy kevéssé megrongálódott. A mozdonyvezetőnek két lába tört ki.

— **Megcsalt tisztviselő.** Bodorik István ötvenkét éves nyugalmazott állami tisztviselőt tavaly hivatalában nyugdíjazták. Nyugdíjaztatása után Székesfehérvárra ment lakni, ahol megismerkedett egy Schwartz nevű kereskedő szép és fiatal leányával, akit nemsokára feleségül is vett. A napokban feljöttek Budapestre és itt egy szállóban béreltek lakást. Bodorikot Schwartz, ki szintén velük jött, rávette, hogy adja el a házát, amely itt van a fővárosban. Bodorik hajlott a ráheszélésre, sőt meg is bizta Schwartzot, hogy az eladott ház árát, hatezer forintot vegye fel. Schwartz el is ment a pénzért, de többé nem tért vissza; megszökött. Bodorik elkecserevés sietett a szállóba nejehez, hogy elmondja az esetet. Nagy volt azonban a meglepetése, mikor feleségét nem találta otthon. Csak egy levél feküdt az asztalon, melyben elmondja a fiatal asszony, hogy csak apja kényszerítésére ment feleségül egy ilyen öreg emberhez és tovább nem tud vele élni, mert nem szereti, nem is szerette soha. Levelében arra kéri még, hogy ne keressesse, mert akkor megöli magát. Bodorik jelentést tett ma este a főkapitányságnál az esetről és fájdalmasan panaszkolta, hogy megszökött az apósa, a felesége és vége van a vagyonának is.

— **Második Mózes.** Kairóból írják a következő esetet: A Nilusban halászó emberek a város közelében nem mindennapi leltre bukkantak. Mit se törődve azzal, ami a nagyvilágban történik, gyermeki ártatlanságában boldogan és vidáman, egy kicsinyke új Mózes ringatózott az ősi folyam habjain. A körülbelül három hetes csöppség gondosan kendőbe és viaszos-vászon lepelbe volt takarva, de máskülönb minden bölcső vagy kosár nélkül uszott a vizen. Mit se sejtve a halálos veszedelemtől, amelyben forgott, egyik ujjacskáját szopogatva, a kis ember mosolyogva tekintett megmentőire. A nedves elem, úgy látszik, semmi kellemetlenséget sem okozott a vállalkozó szellemű kis utazónak; kendői alig voltak nedvesek és mikor egy tejjel telt szopó-üveget adott neki, elégedettsége elérte tetőpontját. Sajnos, a Nilus partján ma már nem sétálgatnak királykisasszonyok és így a kis fiút a kairói lelenceházban helyezték el, ahol a kedves testvérek bizonyára több szeretettel fogják ápolni, mint szívtelen édes anyja. Azt a lelketlen némbert különben még nem sikerült kinyomdzni.

— **Razzia.** A rendőrség az elmúlt éjjel az egész főváros területén razziaát tartott és háromszáz-kilencvenkilenc, többé-kevésbé problematikus életmódu embert fogott össze. A „felhajtás“ a legnagyobb volt a Józsefváros területén, ahonnan száz-kettőt kísérték be, a legkisebb Ó-Budán, ahol mindössze három csavargó került a rendőrség kezébe.

— **Letartóztatott tolvaj, csaló és sikkasztó.** Hirschner Béla, veszprémi ügynök az a sokoldalú ember, akit hármass minőségben tartóztatott le a rendőrség. Hirschner ugyanis több alkalommal lopott, csaló és sikkasztott, s végül megszökött. Sokáig keresték országsszerte, míg végre ma Budapesten rátaláltak és olyan helyre vitték, ahol jóideig nem lesz alkalmá mesterségét folytatni.

— **Kriegner-féle Akácia arcczéma** 1 frírt, szappan 50 krért kapható országsszerte a gyógyszerárakban. Főraktára: Budapest, Kálvin-tér, Korona-gyógyszertár.

— **Szenzácionális.** „Crème de Fanchon“ rögtön finomító és szépitő arcczéma. Zsirtalan! Ártalmatlan 1 tégely 2 korona. Kapható mindenhol. Főraktár: „Ursits“ gyógyszerár, Budapest, Rákóczy-tér.

— **Polgár Sándor** egyetemi gyak. kötszerész duosan felszerelt raktárban Budapest, Erzsébet-körút 50., a legkiválóbb minőségben kaphatók mindazok az orvosi, sebészeti és betegápolási tárgyak, valamint testi egészségünk védelmére szolgáló óvszerek, melyeket a modern orvosi tudomány előír.

Napirend.

Naptár: Csütörtök, szeptember 29. — Római katolikus: Mihály főangyal. — Protestáns: Mihály. — Görög-ország: (szeptember 17.) Zsófia vt. — Zsidó: Tischi 13. — Nap két 6 óra 41 perccel reggel. — Nyugszik: 5 óra 26 perccel. — Hold két: délután 4 óra 48 perccel. — Nyugszik reggel 5 órakor.

A belügyminiszter fogad d. e. 12 órakor.

A honvédelmi miniszter fogad déli 12 óra.

A közoktatásügyi miniszter fogad d. u. 4 óra.

A horvát miniszter fogad délelőt 8–10 óráig.

A miniszterelnök nem fogad.

Nemzeti múzeum: természetrajzi tár, nyitva d. e. 9–1-ig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Technológiai iparmúzeum nyitva 9–1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva 3–8 óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva 9–1 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva 9 órától 12 óráig és 2–5-ig.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Az iparművészeti múzeum, nyitva d. e. 9–12-ig és 2–5-ig.

Természetrajzi gyűjtemények múzeuma nyitva 10–12-ig. (Múzeum-körút 4.)

Kovarygyűjtemény a nemzeti múzeumban nyitva 9–1-ig.

Az egyetemi fűvészkeret (Üllői-út) nyitva reggel 7-től este 7-ig.

Kereskedelmi múzeum a városligeti iparcsarnokban nyitva d. e. 9–12-ig és d. u. 8–8-ig.

Doák-mauzóleum a kerepesi-úti temetőben nyitva este 5 óráig.

Az új országgház kupolacsarnoka meglekinthető 10–1-ig 50 krajczár belépő díj mellett.

Iparművészeti társulat kiállítása nyitva d. e. 9–12-ig és 2–5-ig.

A „Hódoló diszfelvonulás“. Eisenhut Ferenc óriási körképe Városliget, Andrassy-út végén, látható reggel 9-től este 6¹/₂ óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekjegy 30 krajczár.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Operaház. A „Hunyadi László” holnapi előadásán Gara Mária szerepét minthogy Ábrányiné beteg, Blätterbauer Gizella pedig édes atya halála miatt rövid szabadságidőt kapott, mint vendég Sz. Bárdossy Ilona fogja énekelni. — Néhány lap azt írta, hogy Keglevich gróf intendáns megtiltotta az Operaház művészeinek, hogy nyílt színen megköszönjék a közönség tetszésnyilvánítását. Ez téves. Az intendáns csak azt tiltotta meg, hogy a művész, ha előadás közben szerepe úgy hozza magával, hogy a színpadról ki kell mennie, külön visszamenjen a színpadra, a tetszésnyilatkozatot megköszönni. Az ilyen visszajövés mindig zavarja az előadást, az előadásnál nélkülözhetetlen illuziót s azért azt Keglevich gróf már első intendánsága alatt megtiltotta, hogy a Nemzeti Színháznál, mint a Magyar királyi Operaháznál. Kivételt e tilalom alól csak a külföldi vendégszereplő művészeknél lehet megegedni. A tapsnak nyílt színen való megköszönését az intendáns nem tiltotta meg, hanem a művészek megítélésére bizza, hogy az illuzió megóvását szem előtt tartva, egyáltalán ne, vagy csak oly módon köszönje meg a tetszésnyilvánítást, hogy az az előadás hangulatát meg ne zavarja.

* Hegyi Aranka és Komáromi Mariska. A Magyar Színház igazgatójától a következő értesítést kapjuk: Hegyi Arankáról azt híresztelik legújában, hogy megmarad a Népszínház kötelékében és felbontja a Magyar Színháznál kötött szerződését. Beöthy László igazgató kérésére most a művésznő egy levélben kijelenti, hogy ez csak kőszá mendemonda, a valóság pedig az, hogy ő október 16-án a Magyar Színház kötelékébe lép. Ugyancsak híre jár annak is, hogy Komáromy Mariska a telet Abbaziában tölti, hogy betegségből felépüljön. A művésznőnek egy Abbaziából ma érkezett levele azt bizonyítja, hogy október 15-től, rendelkezésére áll a színháznak és így a Magyar Színház abban a helyzetben van, hogy mindkét színésznőt október 27-én a „Garasos kisasszony” című operette-ben fölléptetheti.

* Komédiások. A Népszínház pénteki üdön-ságának, a „Komédiások”-nak egyik érdekes száma lesz az a betét, amelyet a szerző, Louis Varney „Mandoline Serenade” címmel K. Kopácsi Juliskának ajánlott. A művésznő ezt külföldi körútján, ugyancsak a „Komédiások”-ban mindenütt nagy sikerrel énekelte.

* Nansen neje a pódiumon. A híres észak-sarki utazó neje, Nansen Éva, a téli szezon folyamán föl fog lépni mint énekesnő a kopenhágai filharmonikusoknál. A filharmonikusok zenekarát Svendsen a hírneves zeneköltő vezeti.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* A Kisfaludy-társaság ülése. A Kisfaludy-társaság ma tartotta meg a nyári szünet után első felolvasó-ülését. Az elnök, Gyulai Pál rendkívül meleg és szép szavakkal emlékezett meg a társaság két halottjáról, Arany Lászlóról és Szász Béláról, akiket a nyáron vesztett el az irodalom. Ezután a felolvasások következtek.

Kozma Andor bemutatta Lévy Józsefnek, a fehér hajjal és örökifjú költőnek, hat versét, amelyek mind a trencsén-tepliczi hőforrásoknál íródtak. Az utolsó felpanaszolja, hogy e fürdőhelyen mindenféle nemzetiből találni, csak magyart nem:

Pedig ez a föld még Magyarország földje,
Könyünkbe van írva bércze, hegye, völgye;
De a nép, mely itt a sovány rögöt turja,
Mintha azt várná, hogy hódítsuk meg újra.

S telik is az tőlünk, nem fegyveres kézzel
Csak számítani tudó józan, okos észszel,
Melynek nyomait majd kíséri köz-áldás,
Addig Isten vedel, szép idegen szállás!

A költeményeket is, a felolvasót is meg-tapsolták.

Ezután Beöthy Zsolt olvasta föl Péterfy Jenő rendez tagnak „Aeschylus” című értekezését, amely a görög drámákról darabjainak mesteri szerkezetét, találó jellemfestését, lüktető drámai cselekvőseit és remek nyelvezetét méltatja.

Dalmady Győzőnek néhány, tetszéssel fogadott költeménye után Radó Antal mutatta be a társaság kiadásában megjelenő Sahnáné fordításának harmadik kötetét, mely a „Fortun és fiai” című epizódot tartalmazza. A nagy perzsa eposznak e része sokban rokon a nyugati költészet Lear-mondájával. Itt is egy agg király szerepel, aki felosztja birodalmát gyermekei közt, akiknek ketteje aztán ront hálálansággal fizet neki, irigységből megölvén a harmadik fiút, az apa legkedvesebbik gyermekét. Radó épen azokat a részleteket mutatta be, melyekben a testvérgyilkosság van elmondva és amelyek nemcsak a Sahnáné, hanem az egész világ-irodalom legmeggrázóbb alkotásai közé tartoznak.

A jeles fordítót lelkesen megéljenzették.

FŐVÁROS.

(A százezer forintos vízvezeték cső.) A káposztásmegyéri végleges vízmű második főnyomó-csőve, amely a fővárosnak kerek százezer forintjába került, új és erős összekövezésre adott alkalmat a vállalkozó és a főváros között. A csövet a vállalkozó rosszul fektette le, mint az már ismeretes s a bíróság elé került ügy vég-eredménye az lett, hogy a vállalkozó, hogy üzleti reputációját megóvja, késznek nyilatkozott az egész 7572 folyóméter hosszú csövet újra fektetni. A főváros belement az ajánlatba s a vállalkozó megkezdte a munkát. De folytonosan hadilábon állt az építést ellenőrző fővárosi tisztviselőkkel, akik hol a könnyedén végzett munkát, hol a lanyha végrehajtást kifogásolták. A vállalkozó egy esztendő alatt alig 3072 folyómétert épített ki, ami naponként 9 folyóméternek felel meg. A munkálatokat ellenőrző bizottság tegnap Vosits Károly tanácsos elnöklése alatt ülést tartott, amelyen a vállalkozó eljárását vitatták meg. A bizottság konstatálta, hogy a vállalkozó a csőlerakást oly lanyhán végzi, hogy előreláthatólag a még hátralévő 4500 folyóméter lerakásával csak 1900-ban fog elkészülni. A végzett munka minősége olyan, amelyet a főváros jöhiszemüleg nem fogadhat el s már is kénytelen volt a bizottság a lerakott csövek egyrészenek ujrafektetését követelni. Miután azonban a bizottság a vállalkozó eljárásából azt következteti, hogy a vizsgálatokra nagyfontosságú főnyomócső lerakását a vállalkozó nem tudja jól elkészíteni, a kellő időre pedig nem is akarja, ennek következtében a bizottság azt javasolja, hogy a csőlerakás munkálatait a vállalkozótól vegyék el, az egészet a főváros házilag végeztesse be a vállalkozó kárára és számlájára, végül pedig Knuth Károly vállalkozót egyszer és mindenkorra a fővárostól kiadandó vállalati munkából zárja ki. A javaslatot a tanács holnap tárgyalja.

(A Szent-János kórház személyzete.) A belügyminiszter jóváhagyta a közgyűlésnek azt a határozatát, amely megállapítja az új Szent-János-kórház személyzetre vonatkozó szervezési szabályzatát. A belügyminiszter azonban némi módosítást tett a szabályzaton, főleg abban az irányban, hogy az ápolószemélyzet létszámát csökkentti.

A mai közgyűlés.

Három hét óta csönd volt az új városbáza dísztermében. Kétszer tartottak ugyan benne gyűlést, de az a két összejövetel nem tanácskozás, hanem gyászünnep volt.

Ma újra beköltözött az inkább diszelgésre, mint munkára való palotába a hétköznapi zaj, amely kéthetenként meg-megújul s ilyenkor két-három óra hosszáig rezgetti egyfolytában a nyugodt arcú öreg urak képeivel tele festett ablakokat. A szomorúság napjaiból csak egy fátoldarab maradt: ma azt is kivitték a tereméből azon az alkán, amely a szoborköltségre szánt harmincezer forint megszá-vasásáról szól. Hamar eltűnt és tovább bibe-lődtek kórházzal, színházzal, patikával és más köznapi dolgokkal.

(Öt interpelláció.)

Alig fejezte be Márkus József főpolgármester a megnyitó beszédét s ezzel kapcsolatban Szász László elhunyt bizottsági tag nekrológiát, fölállott

Havas Rezső és megsürgette az idegenek nyilván-tartását, ami most az anarchisták mozgolódása alkalmából aktuális kérdés is. Beck Dénes az új-épület telkének jobb világítása, Mezei Péter a rossz gyümölcsnek teljes megsemmisítése, Emmer Kornél a vámházaknál megállított kocsi számára alkalmas fészer csináltatása, Polónyi Géza pedig a Károlykaszárnyába tervezett ideiglenes vásárcsarnok ügyének a jövő közgyűlés napirendjére való kitüze-tése végett interpellált. Halmos János polgármester mindegyiket megnyugtatta, megígérve kérelmek tel-jesítését.

(Az irgalmasok kórháza.)

Szó nélkül átsiklottak a lazarista templom fölépítésére a Telepy-utczában kiszemelt 1205 négyzetögl teleknek 31.892 forintért örökáron való eladatásán, a királynő szobra költségeire ajánlott harmincezer forint kiadatásán, hogy az irgalmas rend kórházánál annál tovább időzhessenek.

Az irgalmas-rend — amint említettük is — a kórháza előtt szabályozás miatt hasznavehetet-lenné vált ezerszáz négyzetöglös terület átengedé-sét kérte. Minden fórum mellőzni szerette volna a rendet, csak Schermann tiszti főorvos ajánlotta a kérelem teljesítését, azzal a kikötéssel, hogy a rend nagy részben átalakítandó körliázába ezentul elmebetegeket és járványos betegeket ne vegye-nek föl.

Szabó M. Ferencz szólalt föl a közgyűlésen elsőnek, pártolva a rend kérelmét.

Perlik Ottó is ezt akarta és Virava József, végül pedig Heltai Ferencz meghallgatása után majd egyhangulag elvetették a kis és nagybizottsá-gok véleményét és a kért telket a rend-nek megszávazták.

(Apróságok.)

A Rudasfürdő igazgatósága bérletjegyeket hoz forgalomba. Ós-Budavára igazgatósága a jövő hónap elsején és másodikán is előadást tart.

— Helyes. Helyes.

A várszínházat a főváros eladja a miniszter-elnökségnek. Az épület ára 1900-ban február else-jén fizetendő. Ezen felül fölkeri a főváros a mi-niszterelnököt, intézze el a fővárosnak az inten-dánssal kötött szerződésének a várszínház miatt való módosítását, vagy megszüntetését is.

— Elfogadjuk.

(A patikákról.)

Kelljt valami kedélyes dolognak is beszo-rulnia a sok komoly és tudásos théma közé s erre a szerepre alkalmasnak látszott nagyon a patika-ügy, az az csak a négy új patika története. A bel-ügyminiszter négy olyan folyamodónak adta a köz-gyűlésen megállapított helyekre a patikanyitási engedélyt, akik kérvényeiket időn kívül és nem is a szabályrendeletben megszabott pton adták be. A tanácsnak nem tetszik ugyan az intézkedés, föl is említi, hogy a belügyminiszter a szabályrende-lettel épen ellenkező módon intézkedett, de most már a bajon nem lehet segíteni; vegye tudomásul a közgyűlés a négy engedély kiadatását.

— Micsoda? pattant fel Szalay Mihály, a legkisebb városatyja. Ezért felelősségre kell a mi-niszttert vonni.

— Csakhogy ez nem a törvényhatóság, ha-nem a törvényhozás elé tartozik, tisztelt bizottsági tag ur — vág közbe az elnök.

— Köszönöm a figyelmztetést, de ideje már, hogy a patikával való korteskedésnek s a tömér-dek gyógyszerár-panamának vége szakadjon.

— Ezért a bizottsági tag urat rendre uta-sítom!

— Ezt is köszönöm, és indítványozom, hogy kér-jük fel a belügyminiszttert intézkedése megmá-sítására, ha pedig ettől vonakodnék ő nagyméltósága, forduljunk ellene a törvényhozáshoz.

Heltai Ferencz elismeri, hogy a patika-enge-dély kortesesszköz is lehet, de az engedély meg-adása személyes joga a belügyminiszternek. És ha nem a belügyminiszter kezében volna a dolog, ha-nem például a közigazgatási bizottságban, ki kezeskedhetnék, hogy nem a legjobban korteske-dők kapnák meg az engedélyt a legméltóbbakkal szemben.

Kassács Péter csak azért haragszik, hogy az elnök Szalay Mihályt rendautasította, beszédében megzavarta, holott a közgyűlésnek joga van a kritikához.

Szavaztak. Harmívezhat a tanács javaslata mellett, harminczhat pedig ellene. Ezek Szalay indítványát pártolták volna. Már-már ujjongtak, mikor az elnök lehütötte zéles jókedvéket:

— En pedig a tanács javaslatára szavazok és így kimondhatom a határozatot, hogy a többség a miniszter intézkedését tudomásul vette.

(A Kisfaludy-színház.)

Az ó-budai Kisfaludy-színház tagjai augusztus óta nem kaptak fizetést s most az igazgató a szubvenzió esedékes részéért folyamodott.

Haltai Ferencz ő t s z á z forint megszavaztatását kéri, de nem szubvenzióra, hanem a társulat inszégre jutott tagjainak uti költségére.

— Adjuk meg Isten nevében — szól közbe Preyer Hugo — s hazafiság, misszió, kultura és más eféle jelszavakkal többé az ó-budai színház támogatásánál föl ne süljünk!

— Nem Isten nevében, hanem a magyar színpadnak szavazzuk meg az ötszáz forintot. A színpad sokkal nagyobb tiszteletet érdemel, mint hogy Isten nevében támogassuk, mondta Verédy Károly.

— Éljen! Éljen!

Megszavazták s ezután még néhány kevésbé fontos tárgyban is határoztak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **A pénzhamisítók.** Az utolsó években Magyarország felső vidékén, de még inkább Galiczia keleti részén nagyon sok hamis bankó került forgalomba. De nehéz volt boldogulni a hamisítványok felismerésénél, mert a leggyakorlottabb szem sem igen vette észre, hogy rossz bankó van előtte. Rendkívül ügyes utáztatok voltak. Nyomozni kezdtek mindenfelé s hosszas kutatásra rájöttek, hogy a hamis tízforintos bankjegyeket lengyel zsidók hozzák forgalomba. Akit legelőbb rajta csíptek, Heilbrunn Hersko munkácsi házaló volt. Ezután sorra történtek letartóztatások, de a gyanus emberek jórészt szabadon kellett bocsátani, mert nehéz volt ellenük bizonyítani. A vádlottak padjára csak nyolczan kerültek: Welber Samu, Welber János, Heilbrunn Hersko, Steinberger Mózes, Klein Emanuel, Rothbaum Hermann, Klein Ábris és Csucsilla Istvánné. A budapesti törvényszék pénzhamisítás büntette miatt Welber Samut öt évi, Welber János hat évi, Heilbrunn Herskót harmadfél évi fegyházra, Steinberger Mózeset pedig egy évi börtönrre ítélte. A többit azonban fölmentette. A királyi törvényszék csak annyit változtatott a törvényszék ítéletén, hogy Steinberger Mózeset is fölmentette a vád alól. A kuria pedig, amely Mezei János bíró előadása mellett ma egész délelőtt tárgyalta a bűnpört, egész terjedelmében helybenhagyta a királyi tábla ítéletét.

— **Zajos temetés.** Tavaly augusztusban a feleségét temette Csernyánszky József borbélymester. A szegény asszony rövid betegség után halt el, s az atyja, Dipold Ignác bécsi ipáros sehogy sem tudta elbírni, hogy leánya természetes halállal mult ki. A vejét gyanúsította s nyíltan is kifejezte hitét, hogy Csernyánszky elemészette a feleségét. Segített neki ebben a híresztelésben Sturz Ágoston esztergályos s ketten aztán nagy zajt csaptak a temetésen. A botrány már a gyászházban kezdődött. Dipold és Sturz valósággal fanatizáltak a temetésen megjelenteket:

— Üssétek agyon! Ő ölte meg a szerencsétlen asszonyt! — kiabáltak és szünetlenül szitkozódtak.

A nép már meg akarta kövezni a szerencsétlen férjet, de a lelkész nagynehezen elcsitította a zajongókat, ami azonban csak akkor sikerült, mikor Csernyánszky kocsiba ült és a saját felesége temetéséről megszökött. Később, mikor a temetőbe kiment, ismétlődött a botrány. Csernyánszky később följelentette rágalmazás címén az apósát, valamint Sturzt is. Ma volt ebben az ügyben a büntető járásbírósnál a tárgyalás, melyre Dipoldot bécsi voltánál fogva megidézni nem lehetett s így csak Sturz volt a vádlott. A rágalmazás beigazolásához három tanu kell s mivel a harmadik tanu nem jelent meg, Németh Béla elállt tőle s ítéletet kért. A bíróság két tanu vallomása alapján csak a becsületsértést állapítván meg, Sturzt kétszáz forint pénzbüntetésre, esetleg husz napi fegyházra ítélte.

— En ebben is megnyugszom, — jelentette ki a panaszos.

A vádlott meg haragosan felelte rá:

— En nem, s hozzá most már be is fogom bizonyítani, hogy Csernyánszky gyilkos.

E fenyegetésre azzal felelt a panaszos, hogy utána ő is felebbezett. És éppen amikor ezt kijelentette, megjött a harmadik tanu, aki, ha előbb jelentkezik, Sturzt nem becsületsértésért, de rágalmazásért ítéltek volna el sokkal szigorubban. De, természetesen, már későn érkezett.

— **Az ó-budai hajógyár ügye.** Nemrégén bejárt a lapokat a hír, hogy az ó-budai hajógyárban hosszú idő óta nagyobb visszaélések történnék. A hír szerint százezrekre rugó kár érte a hajógyárat, melynek főtisztviselőit sorra felfüggesztették. A visszaélésekre az irányította a figyelmet, hogy az anyagraktárban tűz ütött ki s azt — a gyanu szerint — Gerendás István munkás gyújtotta fel. Ő maga híresztelte ugyanis, hogy Mottl hajógyári főhivatalnok kétszáz forintot ígért neki, ha a raktárt, melyből nagyértékű fa- és vasanyag hiányzik, felgyújtja. A rendőrség erre Gerendást letartóztatta s átkísérte a büntető törvényszékhez. Amint a bírósághoz került az ügy, az ügyészség vizsgálatot indítványozott Mottl ellen is, s abban az irányban folytak a kihallgatások, hogy kinek állott érdekében a raktár elhamvasztása. Mottl tiltakozott a vád ellen s az egészet arra vezette vissza, hogy nem akart pénzt adni Gerendásnak, aki folyvást próbálta zsarolni. Gerendás viszont megmaradt annál, hogy Mottl őt csakugyan felbérlette, másrészt tagadta azt, hogy ő fel is gyújtotta a raktárt. Annyit konstatalt ugyan a vizsgálat, hogy a tűz gyújtogatás eredménye, de mert a tettesre nézve eddig pozitív bizonyíték fel nem merült Loeblin vizsgálóbíró ma Gerendást szabadlábra helyezte, de azért az eljárás ugy Mottl, mint Gerendás ellen tovább folyik, ez utóbbi ellen zsarolás címén is. A vizsgálóbíró kihallgatta már a gyár több főtisztviselőjét, köztük Szendy Béla igazgatót is, aki azonban kijelentette, hogy a részvénytársaság nevében, ama nagyobb sikkasztásokat illetőleg, melyekről a lapok írtak, panaszt nem emel. Ebben az irányban tehát nem is folytatják a bűnvizsgálatot, mely körülbelül két hét múlva véget fog érni.

— **A kis talmudista.** Valahonnan Galicziából szakadt ide a kis talmudista, Weisz Benjámín (álcnevén Rosenberg Ignác), aki ma lopás miatt a törvényszék előtt állt. Az ökölyi siheder, aki mindössze csak tizenhat esztendő még, iparszerűleg űzte a kabátolvajlást s ezen a téren igazán szép rekordot ért el. Koldulni járt a hitsorsosaihoz s ahol megfordult mindenütt elemelt az előszobából egy-egy téli kabátot. Így aztán, noha csak a mult télen működött az apró talmudista, ma ötvenkilenc lopás vádjá alatt állott. Zsákmányát rendszerint Reibschaid Simon házalónak adogatta el, akit azonban nem lehetett a törvény elé ezíttelni, mert Londonba szökött. Ma azonban Weisz Benjámín mindent Reibschaidra, a „tanító“-mesterére akart hárítani. A törvényszék a romlott fiut három évi börtönnel sújtotta.

— Ha ezt kitöltöd — szól hozzá Lenk elnök — el is kell hagynod az országot!

— Aztán hova menjek? kérdezte szomorúan.

— Hát a hazádba, mert innen ki is utasítottunk az ítélettel.

Ugy látszik az ítéletnek ez a része fájt legjobban a kis talmudistának, mert sirva fakadt, mikor meghallotta, hogy büntetése után visszatoloncolják Galicziába, ahol nincsenek olyan szép — telikabátok.

— **Mulató mészárosok.** Balog Miklós és Gregovits István mészárosok egy vidám találkozás alkalmával hajbakaptak s Balog két rántva, a pajtásán három szurást ejtett. Gregovits belehalt a sebeibe. A késelő legény bíróság elé került s ma mondott felette ítéletet a törvényszék. A vádlott azzal védte magát, hogy áldozata és ennek czimborái belekötötték, aztán meg nagyon részeg is volt. A részegséget tanuk is bizonyították.

— Ahg állt a lábán, szól az egyik.

— Hát sokat ivott ez a Balog? kérdezte a védő.

— Azt nem tudom, de amint szokott. (Derültség.)

— Látja, amint szokott... No most mondja, látta-e már őt valaha józannak is?

— Bizony, nem emlékszem. (Nagy derültség.)

A bizonyítás véget érven, a bíróság figyelembe vette az enyhítő körülményeket s a 92. szakasz alkalmazásával Balogot félévi börtönrre ítélte. Büntetéséből három hónapot kitöltöttek tekintenek, miután a vádlott annakidején vizsgálati fogságban állt. A közvádlo felebbezett.

— **Egy mohammedán asszony kivégzése.** Dolna-Tuzlán tegnap fölakasztottak egy Tahirovic Saca nevű mohammedán asszonyt, aki az urát meggyilkolta. A kivégzés reggel nyolcz órákor történt a fogház udvarán. Az elítelt egy alacsony, zömök asszony, az imámtól kísérvé lópett arra a rettenetes helyre, ahonnan élve nem kerülhetett már el. Az arcza el volt takarva, csak úgy, mint máskor a tartásán azonban lehetett látni, hogy nem vesztette el nyugalmát. A gyilkos asszonyt, akit katonák és zsoldárok kísérték, megállt a bitófa alatt, hogy meghallgassa a halálos ítéletet. Az ítélet fölolvásása után megkérdezték tőle, hogy van-e rá valami megjegyzése.

— Ja neimam nista da kazem — semmi szavam sincs az ítélet ellen — felelt határozott hangon az elítelt. Ezután Seyfried hóhér megkötözte, fejkendőjét lebuszta a nyakáig és végrehajtotta rajta az ítéletet. A halált hat percig tartó tusa után állott be.

SPORT.

A nagy szezon.

Meghült az idő. A kopár tarlókon az őszi szél űzi, kergeti az „ördögsekér“ szikkadt bogáncsait, a nyirkos mezőn jó szímatot vessz a vizsla és kopó, folyik a vadászat mindenfelé. Itt a „nagy szezon“.

A fáczánkakasok, foglyok és nyulak ellen megkezdődött a háboru, körvadászatokat azonban még nem tartanak, az első hó után erre is rákerül a sor.

A fűj már elvonult délre, az erdei szalonka, a szárnyasok fejedelme szintén megindult a fenyvesek alól s huzódik lejjebb a lankásabb vidékekre, október vége felé megérkezik a dandár és ekkor lesz fegyverdörgés, puskaropogás.

A vízimadarak: a vadkacsa, vadlud, sárazsalonka, gojzer, galambseff fölve buvik meg a nádás ingoványban s riadva rebben fel a vadászok zajától.

A hegyek között zergére, ősbakkra folyik a hadjárat, hajtók larmájától, kopók csaholásától visszhangzik erdő és berek. A szárvabogás ideje is megérkezik nemsokára s a dúvadakra is vadásznak, ha kisse hull a levél és a dárccsipéstől megrikulnak a bokrok lombjai.

+ **A Jockey-Club Stakes.** Holnap, csütörtökön, Newmarketben a kétszáznegyvenezer koronával dotált Jockey-Club Stakes kerül döntésre. E kétezer méteres klasszikus versenyben a következő teliverek állanak a starthoz:

Velasquez	46 pm 63	kg.	lov.	C. Wood
Chelandoy	46 pk 59	"	"	Chelandry
Goletta	46 pk 63	"	"	T. Loates
Dieudonné	36 sm 57 1/2	"	"	J. Watts
Cylene	36 sm 57 1/2	"	"	S. Loates
Airs and Graces	36 pk 57 1/2	"	"	W. Bradford
St. Cloud II.	46 pm	"	"	Tod Slean
Gerolstein	36 pm	"	"	F. Rickaby
Vantage	36 pm	"	"	—

Jelöltünk a futamra Cylene.

+ **Őszi löversenyek.** A budapesti őszi meeting harmadik napján, holnap az októberi handicap kerül lefutásra, melyben legalább tíz ló fog a start-hoz állani. A valószínű indulók a következők:

Zászlós v. Szolgabíró lovagolja	Adams
Mirko	Sharpe
Forgószél v. Hébe	Wilton
Ignác	Poole
Néni	Griffiths
Primula	?
Véttlen	Glechrist
L'Astro	Huxtable
Malteser	Penke
Duna	?
Willal	?

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági távirat.

New-York, szeptember 28.

	szept. 28. centés	szept. 27. centés.
Buza szeptemberre	76 ³ / ₈	78 ³ / ₈
" májusra	69 ⁴ / ₈	70 ³ / ₈
" decemberre	69	70 ³ / ₈
Tengeri decemberre	35 ¹ / ₈	35 ³ / ₈

Chicago, szeptember 28.

	szept. 28. centés	szept. 27. centés
Buza decemberre	63 ³ / ₈	64 ³ / ₈
Tengeri decemberre	29 ³ / ₈	32

Ipar- és kereskedelem.

A levelező-lapok ára. Szó volt nálunk arról, hogy a levelező-lapok árát 5 fillérre fogják felemelni. Ezt az intézkedést azzal indokolták, hogy a német birodalmi posta is 5 fillérrel taksálja a levelező-lap portóját és hogy ez kikerekítés akar lenni a koronaértéknek megfelelően. A kereskedelmi miniszter, akit e tárgyban a pénzügyi bizottságban meginterpelláltak kijelentette, hogy a levelező-lapok árának felemelésétől eltekint, amit igen helyesen tesz, mert ép a szegényebb néposztályra róna ezzel újabb terhetek. Ausztriában azonban mégis felemelik a levelező-lap árát 5 fillérre, ami ott nagy izgatottságot keltett kereskedői körökben. Az alsó-ausztriai kereskedelmi kamara mai ülésében tárgyalta az ügyet és elhatározta, hogy kérvényt intéz a kormányhoz a levelező-lap megdrágításának szándéka ellen.

A vásárok korlátozása. A kereskedelemügyi miniszter a kereskedelmi és iparkamarához körlevelet intézett, amelyben ezeket felhívja, hogy vásárendegélyezés iránti véleményes jelenteknél nem csupán azon körülmények kiderítésére szorítkozzanak, vajjon a helyi szükségletek kielégítése indokoltá teszi-e a vásárjog engedélyezését, hanem azon további fontos mozzanat mérlegelése is szükséges, vajjon vásároknak valamely községben való engedélyezése mily befolyással lehet a környéken levő nagyobb városok fejlődésére. Számos közgazdasági indok teszi ugyanis kívánatosá, hogy a vásári forgalomnak ily empóriumképes helyeken való központosításával is igyekezzünk a nagyobb vidéki városok fejlődését előmozdítani, mert a forgalom ily irányu nevelése fogja eredményezhetni, hogy ezen városokban újabb és újabb szükségletek és igények (városrendezési, nagyobb építkezési szükségletek stb.) keletkeznek, melyek míg egyrészt az ottani iparoság és kereskedők hasznos foglalkoztatására vezetnek, addig e keresetforrások megnyitása azt is fogja eredményezhetni, hogy a vidéki mezőgazdasági kézi munkaerő, mely tapasztalat szerint a főváros attrakciója folytán, a mezőgazdaság kárára mindinkább gyérül és illetve megdrágul, a jelzett cél megvalósítása mellett a mezőgazdaság céljaira megóvható lesz.

Egyesült villamosági részvénytársaság. E vállalat ma tartotta meg rendes évi közgyűlését. A felolvasott igazgatósági jelentésből kitűnik, hogy a lefolyt üzleti évben 238.148 forint 47 krajczár tiszta nyereséget érték el. A közgyűlés elhatározta, hogy a tiszta haszonból 132.000 forintot részvényenkint 8 forint osztalék fizetésére, 65.000 forintot a rendes tartaléklap emelésére fordít, miáltal ez 100.000 forintra emelkedik. A fennmaradó 23.378 forint 87 krajczárt az új számlára vezeti elő.

A kamara elnökválasztása. A budapesti kereskedelmi és iparkamara ma délután tartotta meg alakuló és választó gyűlését Lung György fővárosi tanácsnok elnöklése alatt, aki megnyitván az ülést, előadta a tavasszal lefolyt választást s azt, hogy az az ellen beadott felebbezést a miniszter visszautasította. Az újpesti alkerület választása ellen beadott felebbezésnek helyt adott a miniszter s ott a választás újra fog megtörténni. Ez azonban nem akadály a megalakulásnak. A mai alakuló közgyűlés jegyzőkönyvét Török Gábor fővárosi fogalmazó fogja vezetni, hitelesítőül pedig fölkéri Linzer Imre és Császár Jenő tagokat. Ezután felolvassa a rendes-, pót- és kültagok névsorát — A mai ülés tárgya a kereskedelmi és iparosztály közös elnökének és alelnökének választása. Az elnök választásánál Brázay Kálmán a maga és társai nevében indítványt tesz az elnökválasztásra nézve. Fik a kamara működését figyelemmel kísérték. Összinté elismerés-

sel látták az eddigi elnököt, aki komoly tudással, nagy tapintattal, előrelátással és ambícióval vezette a kamarát s figyelemmel volt az ellenvéleményekre s türelemmel vezette mindig a tanácskozásokat. Most olyan nehéz idők következnek a magyar iparra és kereskedelemre, hogy kétszeres szűkség lesz egy széles látkörű, nagy tapasztalatu férfura az elnöki székekben. Minden hosszabb kitérés nélkül indítványozza, hogy egyhangulag válasszák meg az eddigi elnököt, Lánzy Leó, országgyűlési képviselőt. Lelesz eljenzés hangzott fel erre. Az elnök kijelenti, hogy miután ellenvélemény nincs, Lánzy Leó újabb ötvére meg van választva elnöknek. Következik az alelnökök választása. Császár Jenő indítványozza, hogy Hüttl Tivadart újra egyhangulag válasszák meg a kereskedelmi alosztály elnökének. Sándor Pál ennek ellenére annak kijelentésére, hogy a szavazás elrendeltetvén, Hüttl Tivadarra 32 szavazat, haraszti Jellinek Henrikre 2 szavazat esett. Elnök Hüttl Tivadart megválasztottnak jelenti ki. Ezután elnök bejelenti, hogy Hatvani Deutsch Sándor fölkérte annak kijelentésére, hogy 5 egészségi szempontból és nagy elfoglaltságánál fogva, nem reflektálhat az alelnöki állásra, — s azokat, akik reá akarnak szavazni, kéri, hogy ne forgácsolják szét a szavazatokat. (Helyeslés.) Török György ezután indítványozta, hogy az iparosztály alelnöki állására egyhangulag Légrády Károlyt válasszák meg. Ezt az indítványt is élénk eljenzéssel fogadták s miután szavazást nem kértek, elnök Légrády Károlyt megválasztottnak jelentette ki. Ezután elhatározták, hogy Brázay Kálmán vezetése alatt küldöttség értesíti az elnököt megválasztásáról. Székfoglalót csak akkor tart az elnök, amikor a kereskedelmi miniszter megerősíti a választást.

Kőbányai sertésplaz, szept. 28. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli súlyban) — krajczárig. Közép (páronkint 300—400 kilogramm súlyban) — krajczárig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli súlyban) 53¹/₂—54 krrig. Közép (páronkint 251—320 kllrig terjedő súlyban) 54—54¹/₂ kr. Könnyű (páronkint 250 kllrig terjedő súlyban; 55—56 kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kllr. felüli súlyban) 53¹/₂—54 krajczárig, közép (páronkint 240—260 kilogramm súlyban) 53—53¹/₂ krajczárig Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő súlyban) 51.50—52 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. szept. 26. napján volt készlet 46566 darab, szept. 27-én felhajtott 1453 db, szeptember 27-én elszállított 468 darab, szeptember 28-ára maradt készletben 47551 darab. A hizott sertés fizletirányzata csendes.

Budapesti konzum-sertésvásár, szept. 28. A ferencvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertés vásárra 1898. szept. 27-én érkezett 617 drb. Készlet 227 darab, összes felhajtás 838 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 488 drb, elszállítatlan maradt 350 drb. Napi árak: 120—180 kilós 54—55.50 kr, 220—280 kilós 52—55 krajczár, 320—380 kilós 52—55 kr, öreg nehéz 48—50 krajczár, malacz 40 krajczár. A vásár hangulata lanyha volt.

Sorsolás.

Magyar királyi osztálysorsjáték. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő számokat húzták ki: 20000 koronát nyert; 15905. 5000 koronát nyert: 42218. 2000 koronát nyertek: 8286 4556 8202 6268 12065 14349 10976 10364 48865 43152 41699 49594 57796 61051 65136 76255 44696 71005 81335 81196 90125 97467. 1000 koronát nyertek: 1435 4506 7845 9974 9460 2007 1831 14928 14387 17800 10382 17685 12768 24570 26872 20779 24391 26768 30101 20929 31807 30687 32191 31203 42456 49152 48185 49159 42899 44596 46383 48614 45264 49235 50048 52129 52849 58565 67546 70003 72173 77697 78213 79383 73378 72743 79576 74594 86909 87186 87210 89268 95777 98293 90697 91672 95125 94190. 500 koronát: 8638 9934 4641 1198 9267 1331 4198 4032 11301 18956 15216 14108 15209 17187 15951 28081 27075 29278 28065 20762 25197 21196 23625 37065 34704 30080 36707 33354 48165 46734 46226 46517 44578 44765 47552 45693 55435 58920 55823 59136 54221 54837 54023 55370 53112 57452 53693 61087 63507 68836 62810 65556 69640 61342 67600 70629 77482 72920 74633 79481 75436 72980 86853 82002 86904 85607 82850 84990 81082 85223 90110 98580 96260 94978 99251 96547 90003 97450 97384 91582 97410.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, szeptember 28.

Az áruüzleti szokások 70. §-a értelmében a szállítók kötelesek legkésőbb két nappal az átvételi nap előtt az árut bemutatni az átvétőknek. A szeptemberi szállítással kötött ügyletekre nézve tehát ma volt ez a prezentálási nap. Ha ma be nem mutatják a készáru, a vevők jogában áll azt az

Az említett lovak közül Hebe mutatta a legnagyobb formát; de tekintettel nagy súlyára s a rövid távra, nem adunk neki esélyt. Legtöbb chance-ja Malteser-nek van, mely a bécsi nagy handicaphban harmadik volt Or-dur és Néni mögött. Néni megbízhatatlan ezért nem vettük kombinációba Malteser legveszedelmesebb ellenfele a Milne-istálló kiküldöttje Mirkó vagy Ignác lehet. Ha mindkettő indul, akkor a Sharpe által lovagolt ló a jobbik. Meglepetést Wilful okozhat.

A többi futamokat illetőleg tipjeink a következők:

- I. Katinka—Péchy-istálló.
- II. Jutka—Belle Helene.
- III. Malteser—Milne-istálló.
- IV. Páratlan—A la grecque.
- V. Uzsorás—Mia Teresina.
- VI. Angely—Veszély.

A HIVATALOS LAPBÓL

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Glass Ferenc okleveles tanárt a máramaros-szigeti ev. ref. főgimnáziumhoz rendes tanárrá, Kálmán József és Mozsáry János okleveles tanítókat az aranyos-maróthi állami elemi népiskolához rendes tanítókká, Osztrovszky József okleveles tanítót a fakerti állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Leszik Endre okleveles tanítót az örkényi állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Csabai Samu, Viday Ferenc, Schwiegl Gyula, Makuczka Karácsony, Gárt Emma és Mezey Karolin okleveles tanítókat, illetve tanítónőket a borosjenői áll. elemi népiskolához rendes tanítókká, illetve tanítónőkké, Lup Janos és Csuk Amália okleveles tanítót, illetve tanítónőt a magura-topliczai állami elemi népiskolához rendes tanítónak, illetve tanítónővé, Luczay Döme okleveles tanítót a kapruczai állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Vidikán János okleveles tanítót a dumbrovczai állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Lehotzky Ilona okleveles tanítónőt a töröcs-szent-mártoni állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Özregy Albert Károlyné okleveles kisdédvönőt a maros-illyei állami kisdédvödához övönővé nevezte ki. Az igazságügyminiszter Asztalos Károly gyulai törvényszéki irnokot a békési és Ambrus József huszti járásbírói irnokot a huszti járásbíróshoz segédtelekkönyvvezetőkké nevezte ki.

Magyar név. Emrich György ruttkai lakos, valamint kiskoru fia József Erdélyire, Kaiser Viktor Gyula sátoralja-újhegyi lakos, valamint kiskoru gyermekei Gyula, Viktor, Árpád és Teréz Császár, Schmiedl György debreczeni lakos Sugára, Jakubecz István debreczeni lakos, valamint kiskoru gyermekei István és Piroka Keresztésre, Panik Kálmán debreczeni lakos Uraira, Prinzing Pál debreczeni lakos Pécsire, Bringman Károly debreczeni lakos, valamint kiskoru gyermekei, Károly, Géza és Emma Bátorira, Kóta József munkácsi lakos, valamint kiskoru gyermekei József, Lajos és Erzsébet Károlyra, Romanecz Péter munkácsi lakos, valamint kiskoru gyermekei Ilona Rétiere, Müller József váltóór, vócsi lakos Molnárra, Alba György csapi lakos Almásira, Findeisz András Gyula csapi lakos, Ferenczire, Berczik József csapi lakos Bereczkire, Szmerakovszki István munkácsi lakos, valamint kiskoru János nevű fia Fenyvesire, Ferenczovics József munkácsi lakos, valamint kiskoru Béla, József és Mária nevű gyermekei Ferenczire, Mirkó Mihály munkácsi lakos Miskeire, Hrib Bazil munkácsi lakos Halászra, Hoffer József munkácsi lakos Halmira, Klein Leó munkácsi lakos Kisre, Kohn Károly munkácsi lakos Kunra, Czigler István munkácsi lakos Sziklaira, Horinkár Gábor nagybányai lakos, valamint kiskoru József nevű fia Halmaira, Martini-csöz Gábor huszti lakos Mátraira változtatják vezetéknevüket belügyminiszteri engedéllyel.

Pályázatok. A szabadkai járásbírósnál aljegyzői állásra, a kaposvári államépítészeti hivatal kerületében utmestéri állásra, a zalaegerszegi adóhivatalnál adótisztai állásra, a kis-kun-balasi adóhivatalnál adótisztai állásra, az ungvári pénzügyigazgatóságnál pénzügyőri vigyázói állásra, a fogarasi adóhivatalnál ellenőri állásra, a marczali járásbírósnál adóhivatali gyakornoki állásra, a szegvárdi pénzügyigazgatóságnál fogalmazói állásra, a sátoralja-újhegyi pénzügyigazgatóság kerületében több fővigyázói és több vigyázói állásra van pályázat kihirdetve.

NYILT-TÉR.

A legnagyobb gavallérok

is viselhetnek feltűnő olcsó árért kényes kapható úri ruhákat, ha szükségleteiket nálunk szerzik be. A mesterei szabást czégünk előkelő hírneve biztosítja a munka kiviteleit pedig az üzlet képe elárulja. Méretutáni megrendelésekre külön szövetraktárunk van, kizárólag tiszta gyapjúvalóban gyönyörű mintája kelmebből.

Karácsonyi és Társa

fürti-szabók

IV. ker., Muzzena-körút 39.

eladók terhére a készáru-piaczon megvétetni. Nem került azonban a sor ilyen kényszerűtelekre, mivel — mintha a föld alól teremteték volna elő a búzát — ma, hír szerint 93.000 méter-mázsa effektív búzát mutatta ki a vevőknek, illetve, miután a hausse egy kézben központosul, a vevőknek a tőzsdebiróság 55 tételre mondott szakértői véleményét és az árut nagyobbára a szokások szabta követelmények szerint megfelelőnek találta. A hausse-konzorcium kapott tehát búzát quantum satis, és emiatt az eladók becsipése nem igen sikerült, ami abból is kivüláglik, hogy mintegy 9.75 forintos ár bázisán szívesen storniroztak a konzortisták.

E ringet tehát szintén utolérte az a fatum, amely a legtöbb hasonszőrű csinálmányoknak osztályrészt jutott: belehalt a saját sikerébe. Általános szempontból az mellékes, jól rosszul út e ki valamely spekuláció. A földolog az, hogy a termelőkre nézve nem maradt minden előny nélkül e sok port felvert tranzakció, mivel például tegnap is ma is adtak el több tíz vagonból álló tétel készbuzát a határidő-piaczon, ami szemben az effectív forgalomban való értékesítéssel legalább is fél forinttal kedvezőbb árt jelent.

Az utolsó napok eseményeiből különben a contremine megtanulhatta — épen csak az a baj, hogy a tőzsde nagyon is hamar elfelejti azt, amit esetleg megtanulnak — megtanulhatta tehát azt, hogy nem tanácsos, úgy százezer métermázsa szám kiadogatni a búzát a mellényzebből, tapasztalhatta azt is, hogy igenis a producens ura az árujának, hogy az nem követi vakon a börze kommandóját, hanem manapság van annyira önálló és felvilágosodott a termelő, hogy a maga fejével gondolkodik és az óriási módon javult hitelviszonyok folytán képes is a saját belátása szerint cselekedni.

Most tehát, hogy e csunya érdeklarcz — úgy látszik — véget ért, borítsuk a feledés leplet — majd azt mondtuk volna „lepedőjét” a történetekre.

Ami a rozst illeti, a függőben volt 50000 métermázsa lebonyolítása sokkal simábban ment.

Részben készáru szállítottak közel fekvő vidéki állomásokról még tegnap este és elindítottak néhány öt vagonos tételt, részben a vevő egyszerűen eléllt a szállítástól, amit tekintettel a rozsz 7 forint 81 krajczáros utolsó liquidáczió-nális kurzusára, könnyen meg is tehetett. Buzánál csak 9 forint 14 krajczár volt a leszámolási kurzus.

Reméljük, hogy a tőzsdetanács most már nem zárkózik el annak a koncedálásától, hogy a leszámolási read néhány szakasza módosított. Megengedjük, hogy ezek a határozmányok kiváló körültekintéssel vannak megszerkesztve, annál inkább, mert hiányzott a külföldi minta, amely után indulhattunk volna. De hát a jó pap holtig tanul. A gyakorlat mutatja, hol kell foltozni, javítani, és nagyon végtelen volna az intézményre nézve, ha a mérvadó körök tekintetben csökkönyösen ragaszkodnának ahhoz az állásponthoz, hogy jól van úgy, amint van. Nem kell mindjárt minden jóhiszemű javaslat mögött „krakélereskedést” sejtetni.

Határozottan amellet maradtunk példánl, hogy nonsens, ha a leszámoló hivatal — pláne a mostani egy hónapos terminusoknál — öt nap pal az utolsó teljesítési nap előtt megakasztja a forgalmat. Mért ne lehessen még holnap is felmondani — úgy amint a régi szisztéma melletl volt — amikor még ma is nagyban törtétek kötések szeptemberi határidőkben. Az talán rendjén van, hogy az utolsó napokban a „felmondólevelek” ide-oda röpködtek a csarnokban, mint ma, amikor a tőzsdetagok annyira összegabalyodtak e lebonyolításokkal, annyi tévedés és zűrzavar fordult elő főleg a kétféle (29-ki és 30-ki) átvételi nap körül, hogy órákon át szünetelt a forgalom?

Az üzlet egyébként lanyha volt. Részben mert a szeptemberi pisztoly csütörtököt mondott, részben mert közeleg az októberi felmondás, realizációkhoz folyamodott a hausse. Az októberi buza 8.79 forinttal, a márcziusi 8.65 forinttal zárul. A többi határidők ára is olcsóbbodott.

Ma volt az októberi engagement benyújtási határideje és mondják, hogy az korántsem éri el a szeptemberi üzlet terjedelmét. Októberi szállítással kötöttek rozst 7 forint 15—25 krajczáron, tengerit 5 forint 05—10 krajczáron, zabot 5 forint 50—60 krajczáron.

Az áru-pénztár az októberi határidőkre nézve a következő liquidáczió-nális árfolyamokat állapította meg: árpa 5 forint 85 krajczár, buza 8 forint 88 krajczár, rozsz 7 forint 15 krajczár, tengeri 5 forint 05 krajczár, zab 5 forint 50 krajczár.

A készáru-piaczon elkel mintegy 60.000 métermázsa buza 5 krajczárral javult áron. A többi cikkben kevés forgalom volt változatlan jegyzések melletl.

A külföldi piacok szilárdak. Amerikában a szeptemberi határidő újabban 3 centtel, a későbbi terminusok 1 centtel emelkedtek. A Bradstreets szerint az Unió készlete millió bushelokban.

Table with 4 columns: location, 1 héten, a múlt heten, különbség. Rows: lisztben, tengeriben.

Ma Liverpoolban hétuyolczad pennyvel, Londonban 6 penny-cel, Párisban 10 centimes-mal emelkedett a buza-ár.

Table titled 'Előfordult készáru-eladások'. Columns: mennyiség, faj, hely, ár, stb. Lists various grain transactions with prices and locations.

Table titled 'Gabonaforgalom: 1898. szeptember 27.'. Columns: faj, érkezett, elszállított, métermázsa.

Table titled 'Raktárállomány:'. Columns: faj, Köztakár, Raktárkés, Ellen, métermázsa.

Table titled 'Hivatalos készárujegyzések.'. Columns: Áru, faj, 100 kigr. készpénz-ára, 100 kigr. készpénz-áru.

Table titled 'Hivatalos határidőjegyzések.'. Columns: Áru, Határidő, szeptemb. 27-én, szeptemb. 28-án, szeptemb. 29-án.

Table titled 'Előfordult határidőkötések.'. Columns: Áru, Határidő, Kezd., Forgalom, Zár., Kezd., Forgalom, Zár.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, szeptember 28.

Ma ismét visszaesett a tőzsde az előző napok lanyha irányzatába. Nemzetközi értékeket újra erősen kínáltak és ezek árfolyama jelentékenyen csökkent. A helyi értékek is alacsonyabb árfolyamon kerütek forgalomba. Magyar általános köszémbánya iránt ma már nem volt kereslet.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 382.75 378.50, Jelzálogbank 242.— Osztrák hitelrészvény 353.90—352.50, Osztrák-magyar államvasut 349.80 347.90, Közúti vaspálya 274.50—270.—, Rimamurányi 249.75—250.—, Általános köszémbánya 89—88 forinton kőttetett.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Salgótarjáni köszén 607—608.50, Közúti vasut 371.25 372.25, Villamos vasut 231.50—231.75, Magy. hitelrészvény 377.25—379.50, Magyar leszámítoló-bank 254.75—255.25, Magyar jelzálogbank 241.50—242.25, Rimamurányi 249.50—250.50, Osztrák hitelrészvény 351.90, Déli vasut 74, Osztrák-magyar államvasut 347.25—348.40, Bankegyesület 102, Drasche 337—334. Általános köszémbánya 88—89, Budapesti villamosági 107 forinton.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.—1.50 forint, 8 napra 4.—4.50 frt, október utóljára 8—9 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with 3 columns: Item, Sept 23, Sept 27. Includes Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar hitelrészvény, Magyar ipar és keresk. bank, Magyar jelzálogbank, Magyar leszámítoló bank, Rimamurányi vasmű, Osztrák hitelrészvény, Déli vasut, Osztr.-magyar államvasut, Közúti vaspálya, Villamos vasut.

Az utótőzsde gyengült.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with 3 columns: Item, Sept 23, Sept 27. Includes Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, Leszámítoló bank, Rimamurányi vasmű, Közúti vaspálya, Villamos vasut.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, szeptember 28.

Zsira d é k kis tétélekben változatlan áron kőttetett. Szilva és szilvaiz ára nem változott.

Hivatalos jegyzések.

Table with columns: Item, Price per 100 kg, Price per 100 hl. Includes various types of flour (Bismarck, Szalonna, Szilva) and other goods.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, szept. 28. A vásári forgalom: Husnál a forgalom élénk, árak szilárdak. Baromfi élénk, árak szilárdak. Halban lanyha, árak szilárdak. Tej- és tejtermékek élénk, árak szilárdak. Tojásnál lanyha, árak szilárdak. Zöldség-

nél élénk. Gyümölcsnél lanyha, árak szilárdak. Fűszereknél csendes. Időjárás: borult, esős. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhasus hátulja I. 52—56 frt, II. 48—52 frt. Birkahus hátulja I. 38—40 frt, II. 36—38 frt. Borjúhús hátulja I. 64—68 frt, II. 60—64 frt. Sertéshús lörendű 54—56.0 frt, vidéki 40—45 frt. (Mind 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60—80 kr (kilonként). Sertésszír hordóval 64.0—65.0 frt (100 kilonként). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.10—1.40 frt. Csirke 1 pár 0.60—1.10 frt. Lud hizott kilonként 52—56 kr. — Különtélek. Tojás 1 láda (1440 db) 35.5—36.5 frt. Sárgarépa 100 kőtes 1.00—4.00 frt. Petrezselyem 100 kőtes 1.0—4.50 frt. Lencse m. 100 kiló 7—8 frt. Bab nagy 100 kiló 8—10 frt. Paprika I. 100 kiló 30—60 frt, II. 20—28 frt. Vaj I. rendű kilonként 0.80—0.85 frt. Téma-vaj kilonként 0.95 1.10 frt. Burgonya, rózsa, 100 kiló 1.40—1.50 frt. Halak. Harsa (élő) 0.80—1.— frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.80—0.90 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.40—0.50 frt.

Szesz.

Budapest, szeptember 28. Irányzat változatlan. Kontingens nyersszesz Budapesten 19.25—19.50. Finomított szesz nagyban 55.50—55.75. Finomított szesz kicsinyben 56.—56.25. Élesztő-szesz nagyban 55.75—56.—, Élesztő szesz kicsinyben 56.25—56.50. Nyersszesz adózva nagyban 51.50—55.—. Nyersszesz adózva kicsinyben 55.1/2—55.25. Nyersszesz adózatlan (exknt.) 15.—15.25. Denaturált szesz nagyban 22.—22.1/2. Denaturált szesz kicsinyben 22.25—22.50. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, szept. 28. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 20.70 forinton kelt el. Zárlatjegyzés 20.40—20.70 frt.

Prága, szept. 28. Adózott tripló-szesz nagyban azonnali szállításra 55.— forinton kelt, Adózatlan szesz 19.— forinton kelt el azonnali szállításra.

Triest, szeptember 28. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenként nagyban szeptember-decemberi szállítás cseh áru 12.—, magyar áru 12.25 forint.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDEK.

Bécs, szeptember 28. A magasabb newyorki jegyzések dacára az irányzat lanyha volt. Kőttetett: buza őszre 8.95—8.88—8.91, buza tavaszra 8.63—8.60—8.63, zab őszre 5.78—5.80, zab tavaszra 5.95—5.96, tengeri szept.-októberre 5.46, tengeri május-juniusra 4.80—4.82, rozs őszre 7.55—7.51, rozs tavaszra 7.27—7.29, repce szeptember-októberre 12.55—12.65 forinton.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 8.63—8.61, buza őszre 8.89—8.91, rozs őszre 7.52—7.54, rozs tavaszra 7.33—7.35, tengeri május-juniusra 4.79—4.81, tengeri szeptember-októberre 5.49—5.51, zab őszre 5.70—5.72, zab tavaszra 5.85—5.90, repce szeptemberre 12.55—12.65 forinton.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDEK.

Bécs, szeptember 28. Külföldi számlára hitel- és államvasuti részvényekben erős kínálat fejlődött és mivel az ultimocllátás is nehézségekkel ment, az irányzat ellanyhult. Csúpan Tramway iránt volt kereslet.

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 353.25 352.50, Anglo-bank 155.50, Union-bank 292.50, Osztrák-magyar államvasut 348.75—347.62, Déli vasut 74.—74.25, Alpési bányá 166.80—167.70, Tramway 515.—517.—, Májusi járadék 100.75, Osztrák koronajárdék 151.—, Török sorsjegy 58.10—58.20, Német márka 58.88.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 352.87, Anglo-bank 155.50, Bankverein 262.50, Union-bank 292.—, Länderbank 222.50, Osztrák-magyar Államvasut 347.60, Déli vasut 73.25, Elbevolgyi vasut 259.50, Észak-nyugoti vasut 242.50, Török dohányrészvény 130.25, Alpési bányá 167.50, Májusi járadék 100.70, Török sorsjegy 58.—, Német márka 58.90 forinton.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: 4.2%-os papírjárdék 100.75, 4.2%-os ezüstjárdék 100.65, 4%-os osztrák aranyjárdék 120.85, Osztr. koronajárdék 101.—, 1860. sorsjegy 140.75, 1864. sorsjegy 195.—, Osztrák hitelsorsjegy 199.30, Osztrák hitelintézeti részvény 351.75, Angol-osztrák bank 155.—, Union-bankrészvény 291.75, Bécsi Bankverein 263.—, Osztrák Länderbank 222.25, Osztrák-magyar bank 903.—, Osztrák-magyar Államvasut 347.50, Déli vasut részvény 73.50, Elbevolgyi vasut 259.—, Dunagőzhajózási részvény

442.—, Alpési bányarészvény 167.—, Dohányrészvény 128.50, 20 frankos 9.53 1/2, Császári kir. vert arany 5.69, Londoni váltóár 120.15, Német bankváltó 58.85, Tramway 511. Az irányzat nyomott.

Bécs, szeptember 28. A déli tőzsde zárata után jegyeznék: Osztrák hitelrészvény 351.37, Magyar hitelrészvény 377.50, Anglo-bank 155.50, Bankver. 262.—, Union-bank 292.—, Länderbank 222.50, Osztr.-magyar államvasut 347.25, Déli vasut 73.25, Elbevolgyi vasut 259.50, Északnyugoti vasut 242.—, Török dohányrészvény 129.—, Rimamurányi 249.75, Alpési bányá 167.—, Májusi járadék 100.75, Magyar koronajárdék 98.15, Töröksorsjegy 58.20, Német márka azonnali szállít. 58.88 forinton.

Frankfurt, szeptember 28. (Zárlat.) 4.2%-os ezüst-járdék 85.15, 4%-os osztrák aranyjárdék 102.40, 4% magyar aranyjárdék 101.50, magyar koronajárdék 98.40, osztrák hitelintézeti részvény 298.—, osztrák-magyar bank 706.—, osztrák-magyar államvasut 294.— déli vasut 66.—, bécsi váltóár 169.72, londoni váltóár 204.06, Párisi váltóár 807.83, bécsi Bankverein 223.50, Union-bank részvény 149.50, villamos részvény 134.—, alpési bányarészvény 142.—, 3% magyar arany-kölcsön 85.55. Az irányzat szilárd.

IDŐJÁRAS.

A m. kir. országos meteorológiai intézet távlatl jelentése 1898. szeptember 28-án reggel 7 órakor

Table with columns: Station, Direction, Wind speed, Temperature. Lists various cities like Arvad, Solnocbánya, N-Szombát, etc.

A minimum Skócia fölött van. De Olaszország, az Alpok és Németország fölött is létezik egy nagyobb depresszió-terület. A francia partvidéken a légnyomás emelkedik.

Közép-Európában csendes, borongós idő uralkodik. Nagy eső volt az Adria-tenger környékén (Polában 93 mm.), Olaszországban (Livornóban 53 mm.) és Dél-Franciaországban. A hőmérséklet nyugaton emelkedett.

Hazánk délnyugati részén, nevezetesen a tenger mellett és Horvátországban megindult az eső, mely lassan az Alföldre is terjed. Az idő érezhetően enyhült és az ország nyugati és déli részén boros. Többnyire felhős idő várható, esővel, lényeges hőváltás nélkül.

VIZALLÁS.

— Szeptember 28-án. —

Table with columns: Folyó, Vízjárás, Vízállás reggel, Áradás, V. apadás, Folyó, Vízjárás, Vízállás reggel, Áradás, V. apadás. Lists rivers like Scharding, Pannau, Bécs, Pozsony, etc.

Jelk magyarázata: * = Jóságos víz; + = Oldalt; — = Olajt; < = Áradt; > = Apadt; ? = Kétséges.

M o g y e z e s e k: Helyenkint jelentékeny csapadék volt. A folyókák a Szárvát kivéve, még mindig apadt jellegűek. Általában véve a folyók vízszintváltásai jelentéktelenek.

Gázlok mélységei: körtvélyesi 170 cm., vajuki felső felső 165 cm., alsó 165 cm., remeteli 120 cm., lipóti felső 165 cm., alsó 160 cm. a vízmélység.

Mai apostagi távirat szerint Apostagonál 95 cm. a vízmélység.

BABEL.

Francia regény.

(52)

Ira: Augustin Filon.

Fidés abban a teljes érzéketlenségben volt, melyet az idegek túlfeszülése és a legfájdalmasabb aggodalom idéz elő; egy albumban lapozgatott, nézte a képeket, a nélkül, hogy látott volna, fel-fel pillantva az órára, melynek nehéz ingája lassan himbálódzott s lomhán vitte előre a mutatót. Az órainga mozgása és szívünk verése között van valami különös hasonlóság, mely majdnem fájdalmasan válik érezhetővé az élet változó pillanataiban.

Kopogtattak. Nahima egy vöröses levelet hozott be az ezüstládán.

— Sürgöny Ferreira kisasszonynak. Fidés felbontotta a sürgönyt. Kezei reszkettek, hogy majd elépte a papírlapot. A sürgönyben csak ezek a szók álltak: „Sajnálom. Állás tegnap betöltve.”

Garner.

Az asztalra ejtette a sürgönyt. Julien utána nyúlt s elolvasta.

— El akar utazni? — Igen.

Szinte önkivületben volt; és ugyanakkor be kellett vallania magának, hogy valami gyáva öröm kél a lelke mélyén és vesz erőt egész lényén.

— Ez a sors hatalma, melyet nem kerülhet el, mormogta Julien.

— Nos, mi az? kérde Amy.

— Semmi... Találkám van a szabónővel próba miatt.

Ez volt első hazugsága, melyet a többi követett. És ugyanaznap Fidés Julien szeretője lett.

A következő hetek tele voltak emésztő szenvedéllyel, melyet titkolniok kellett s félve titkoltak is. A házasságtörés ily esetekben nagyobb művészetet követel, mint a milyent a legzenialisabb művész valaha színpadra vitt és oly kínos, oly feszült elővigyázattal kell lenniök azoknak, kik e veszélyes játékokat játszóak, mint a nyomorultnak, ki a bírak előtt a fejét védi s egy szóval több vagy egy hamis mozdulat életébe kerülhet. Bizonyos férfiak és bizonyos nők, kik együtt szeretik a veszélyt

és áruilást, tetszelegnek maguknak ilyen helyzetekben. Julien ezek közül való volt s élvezte ezt a helyzetet. Sohasem volt figyelmesebb a két nővel szemben, mint most. Amyt, ki anyai örömöknek nézett eléje, szerető gondoskodással vette körül s az aszszony köszönetét is elfogadta azért, hogy Fidéssel szemben udvarias. Így abban, hogy férje rossz szokásairól letezz, szerelmének bizonyítékát látta. Egész addig ment Julien, hogy ő lett a békeltető apró Jsszekoczezanaisaiknál, melyeknél Fidés kitette magát annak, hogy elárulja titkát. S egy napon addig unszolta a két nőt, átkarolva és egy pillanatra térdre ülve mind a kettőt, míg azok egymás karjába borultak s kibékültek.

— Önök így igen kedvesek, szolt mosolyogva, ha szöke és barna hajuk összevegyül. Leighton ezt a sujet-t egy igen szép festményhez használhatná fel s „A kibékülés” czimel adhatná neki.

— Nekem más eszmem támadt egy még jobb sujetről, mondá Amy nevetve, a „Mormon püspök családi körben.”

— Igen, ez még jobb volna, válaszolt Julien, de vagy husz különféle származásu kis mormon kellene hozzá.

Amy állapota miatt szünet állt be a házasséletükben. Szobáját a Julien és Fidés szobája közé helyezték: a forró nyári éjszakákon gyakran hagyta nyitva Amy szobája ajtaját. Ha Julien a folyosón át szeretője szobájába ment, a padló legcesekélyebb recsegése s maga árnyéka is figyelmessé tette a fiatal asszonyt, kinek gyakran voltak álmatlan éjszakái. F. d. majdnem erőtlennül várt reá a félig nyitott ajtóban s karjaiba hullt. Julien érezte a leány kezeinek fagyosságát, szive heves dobogását és Fidés gyötrelme kéjjel töltötte el egész lényét, feltámasztva azokat a sötét ösztönöket, melyek bizonyos lelkek mélyén szunyadoznak.

De ez az élet kimerítette Fidést, ki napról-napra lefogyott. Voltak pillanatok, mikor gyűlölte Amyt, máskor pedig szeretett volna lábaihoz borulni, hogy bocsánatot kérjen tőle. Azután önmaga és büntársa ellen fordult gyűlölete. Ha egyedül volt Juliennel, a legkeményebb szemrehányásokkal illette őt.

— Szerelme — mondá — egy pillanatrai örömet sem hozott nekem. Ön azt mondja, hogy lényének legjavát áldozza ne-

kem, hogy ambícióznak részesévé és bizalmasává tesz, pedig gondolatainak és lelkületének salakja az, mit megismertem velem. Mivó tett engem, aki minden tekintetben fölötte álltam? Gyönyöreinek eszköze, egy háremi rabszolganő lett belőlem! Hazudni egész napot át és reszketni éjszakán, ebből áll az élet, melyet önnek köszönhetek! Nem volna-e jobb futnom innen s elrejtteni magam London szennyé és köde mögé? A nevelőnőnek, kit a szolgálk szállítanak a maguk értékére és akivel unostaltan éreztetik alárendeltségét, annak a nevelőnőnek legalább nyugodt éjszakája van. Higyje el, inkább körmeimmel turom a földet, sőtpröm az utcákat vagy szolgálók egy csapatkben, melyben matrózok és napszámosok mulatnak, semhogy tovább is folytassam ezt az életet!... Csak a halál lehet a megváltóm.

Kezeit törölte kétségbeesése paroxysmusában.

Aztán folytatta:

— Nem is hallgat reám? ... Hát minden emberi érzés kihalt magában? ... Oh! Julien legyen egy kis irgalma... Elérte azt, amit akart, mert hiszen a férfiak egyebet sem akarnak... Ne törjön össze egészen. Hagnon távozzon, futnom innen...

— Hát fogva tartom önt? Ki kényszeríti, hogy maradjon, ha nem szeret többé?

— Ön jól tudja, hogy szeretem... De igaz van: én vagyok a gyáva s csak magamat szabad vádolnom. Nos, legyen meg önben az erő, a bátorság, mely kivesztet belőlem! Gondoljon önmagára, biztonsgára, a vagyónádra, melyet minden perc kockáztat. Gyanakodnak reánk s csak Isten csodája, hogy még fel nem fedezték bününket. Dobjon ki engem, üldözzön el ettől a háztól, mert önszántamból nem tudom elhagyni!

Ezekre a szókra s ezer másra, mik mint egy feltartóztatlan áradat kelttek a leány ajkán, Julien nem válaszolt. A győző nyugodtságával és egy nemével a gyönyörnek nézte a leányt, kit dühében még szebbnek, fájdalmában még kívánatosabbnak talált. Azután felállt és távozás előtt halkán mondta: — Ma estére!

Fidés nem csalódott, mikor az öket környező veszélyt említette. Az öreg komorna, Jardine kisasszony úgy látszik gyanupörrel élt.

(Folytatása következik.)

A szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

A budapesti értéktörzsdé hivatalos árjegyzései 1898. szeptember 28-án.

Table with multiple columns listing financial data: Allampapírok, Záloglevelek, Elsőbbségek, Részvények, Bankok, and various exchange rates. Includes sub-sections like 'Magyar általános tkpénztár', 'Első magyar gyapjum. és bizt. r.-t.', and 'Közlakodási vállalatok'.

Kőbányai Király-Sörfőző-

részvénytársaság.

Alaptőke: 4,800.000 korona. Telefon: 61-50.

Maláta-sör.

Bajor módra készült ezen legjobb sörgyártmányunk ára van hivatalosan, hogy az enémű külföldi árutól kizárítsa.

Kellemes zamatja miatt kedvelt **Ültő ital** és **gyógyhatásánál fogva** a legelső orvosi szak tekintélyek melegen ajánlják: különösen **dr. Korányi Frigyes** és **dr. Kétyi Károly** egyetemi tanár urak tanúsítják, hogy ezen sör sikeresen használható a bizonyult. **higebajokban, vérszegénység-nél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél maláta-sörünk** valóságos gyógyszer.

Árak vidékre:

Nagy láda: 60 kis palack 6 frt, betét 4 frt, összesen 10 frt. — Kis láda: 30 kis palack 3 frt, betét 2 frt, összesen 5 frt budapesti vasúti állomásra szállítva utánvéttel.

Hónapokig eltartató. A ládákért és palackokért adandó 4 frt, illetve 2 frt betétet — azoknak bérmentes visszaváltásakor — visszaszolgáltatjuk.

Hegyzeteket elfogadják: Gyári irodánk Kőbányán; Városi irodánk: VII., Kertész-u. 40. és vidéki raktározásunk. **Budapestben kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és poharankint a Quisisana buffetben Váci-körút 12.**

Kőbányai Király-Sörfőző-részvénytársaság.

63186—1898. számhoz.

Verseny tárgyalási hirdetemény.

A magyarországi kir. államépítészeti hivatalok területén levő állami közutakon az 1899, 1900, 1901, 1902, 1903 és 1904. években eszkiözleendő kavicsszállítás biztosítása czéljából az alább közölt határnapokon a kereskedelemügyi m. kir. minisztériumban és az illető államépítészeti hivatalok helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján nyilvános verseny tárgyalás fog tartatni és pedig

folyó évi október hó 20-án

a budapesti, székesfehérvári, szegzárdi, esztergomi, komáromi, magyaróvári, szombathelyi, veszprémi, zalaegerszegi, kaposvári és soproni;

folyó évi október hó 22-én

a pozsonyi, nyitrai, aranyos-maróthi, ipolysági, trencsényi, balassa-gyarmati, beszterce-bányai, alsó-kubini, lipó-szent-miklósi, turóc-szent-mártoni, löcsei, rimaszombati, kassai, miskolci és egri;

folyó évi október hó 24-én

a beregszászi, nagyszőlősi, úngvári sátoralja-ujhelyi, eperjesi, mármaros-szigeti, nagyváradai, arádi, gyulai, debreczeni, nagy-károlyi, zilahi és makói;

folyó évi október hó 26-án

a kolozsvári, dcési, besztercei, tordai, nagy-enyedi, nagy-szebeni, marosvásárhelyi, sepsi-szent-györgyi, brassói, fogarasi, ségesvári, dicső-szent-mártoni, csikszeredai és székely-udvarhelyi és

folyó évi október hó 29-én

a temesvári, nagybecskereki, lugosi, dévai és pécsi m. kir. államépítészeti hivataloknál.

Felhivatnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium segédhivatalainak igazgatójához, vagy azon államépítészeti hivatalhoz czimezve, melynek területén az államut melyre az ajánlat vonatkozik, fekszik, legkésőbb a kitűzött tárgyalási nap delelőtt 10 órájáig, nyujtsák be. A később beérkezett ajánlatok, valamint általában a bármikor beérkezett táviratok és utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok öt pecséttel zárt borítékban a czimzés világosan kiírandó és az államépítészeti hivatal és azon állami közút neve, melyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok az államépítészeti hivatalokban átvehető ajánlati és felosztási kimutatási minta szerint teendők meg.

Azon esethen ha ajánlattevő a kereskedelemügyi miniszter ur o nagyméltósága által elfogadott s az államépítészeti hivataloknál kitett kömintától eltérő könyagot kívánna szállítani, ennek saját pecsétjével ellátott két mintáját ajánlatához mellékelni s egyúttal a felosztási kimutatás 6. rovatában a termelési helyet is megjelölni tartozik.

Az árak a kereskedelemügyi miniszter ur o nagyméltósága által elfogadott s az államépítészeti hivataloknál kitett mintával azonos, vagy bár attól eltérő, de legalább is oly minőségű anyagra kell vonatkoznia.

A benyújtott ajánlatok vissza nem vonhatók s mindegyik ajánlattevő ajánlatának beadásától számított nyolcz hétig kötelezettségben marad.

Minden egyes államépítészeti hivatal területén átvonuló állami közúti vonalra külön ajánlat nyujtandó be.

Az állami közutaknak csupán egyes részeire tett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Ugy az ajánlat, mint a hozzá mellékelte felosztási kimutatás szabályszerű bélyeggel látandó el és mindkettő az ajánlattevő által aláírandó.

A bánatpénznek az állampénztárba vagy adóhivatalba történt befizetését igazoló nyugta az ajánlatához csatolandó.

A bánatpénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitett mennyiség után az ajánlott árak összegének 5%-át kell kitennie.

Készpénz vagy értékpapír az ajánlatához nem melléklendő.

Azoknak az ajánlattevőknek, kiknek ajánlata el nem fogadtatott, bánatpénze az árlejtés eredménye feletti határozathozatal után fog kiadatni, illetve az intézkedés a kiadatás iránt megtétetni.

A tett ajánlat vállalkozót azonnal, a kincstárt azonban csak azon naptól fogva kötelezi, melyen azt a kereskedelemügyi miniszter ur o nagyméltósága elfogadja.

A szállítási szerződés és részletes feltételek, az ajánlati minta s ennek mellékletét képező felosztási kimutatás és köminták az államépítészeti hivataloknál a szokott hivatalos órákban átvehetőek, illetve megtekinthetők.

Kelt Budapesten, 1898. szeptember 19-én.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Való-
di francia különlegesség
gek osakia F. Bergu-
rand als legünnepesebb pá-
risi gyárostól legünnepesebbben
beszerelhetők

Polgár Sándornál
Budapest,
VII., Erzsébet-körút 50.
Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Fontos örvédelemre.
Sulldogg-Nemesis
6 lövete revolver csak

4 frt

Bőrtaška, szifaj és tollenyel
5 frt. Vasfegyverek nagy
választékban.

FÖLDESSY L.
puskafüves Budapest, Ma-
zeusz- 6 ut 3. Vidéki szállás
és utánveti vagy pénz előzetes-
beküldése mellett. Képes árjegy-
zék ingyen és bérmentve.

Makulatura-
papír
olcsón kapható
Bővebbet a kiadóban.

Mindenemű ocska
ajtók
és
ablakok
mémű után, teljesen befejezésre
(Készítve, olcsón kaphatók)

Temesváry Géznál
Budapest, Újvásár-tér 4.

A főtallaló Dr. Meidinger tanár ur által kizárólag kitalált
Meidinger kályhagyár
Heim H., Budapest és Bécs
os. és kir. udvari szállító.

Külföldi kímereit és s kir. kiz. ezab. kályháink

MEIDINGER-OFEN
H. HEIM

valóságosan csakis Bécsben
Budapestben, Thonet-udvar, kaphatók

Fontos tüdővészesekeknek
a Pater Kanton-féle
nemes fenyő-kivonat

Hírtos hatása a legelsőbetegségek esetében is. Számtalan el-
fennem levél orvos uraktól és előkelőség ektől is. 1 liter ára
15 frt, 1/2 liter 12 frt 50 kr., 1/4 liter 6 frt 25 kr. Leírások
ingyon. Valódi csakis a készítőnél.

Becker János gyógyszerháza
a Szt. Károly-székhelyen 1922
BILLÉD, (Torontál-megye).

MIKSZATH KÁLMÁN
Kathángy-Naptárát
1899-re
ajánljuk a hirdető közönség figyelmébe.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, csütörtök, 1898. szeptember 29-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Évi bérlet 151. Havi bérlet 15.

Széchy Mária.

Történelmi vígjáték 3 felvonásban. Írta: Décsi Lajos.

Személyek:

Széchy Mária, Széchy Kata, Széchy Eva, Illésbázy Gábor, Bárdó László, Wessclányi F., István, Gembkötő, Vadász, Kádás, Budabázy, Farkoláb, Hadnagy, Jászai M., Hákosai Sz., Nagy I., Szacsavay, Szigeti, Pálfi, Horváth, Abonyi, Latabár, Körösmezzei, Egressy, Mészáros, Narcisz, Kiss, Szendrői, Arany, Payer M., Várady, Sz. Bárdosy, F. Pevny I., Mihályi.

Kezdete 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bérlet 92. szám.

Hunyadi László.

Nagy opera 4 szakaszban. Zenéj t szerzője Erkel Ferencz. Szövegét írta: Egressy B.

Személyek:

V. László, Csillei Ulrik, Hunyadi László, Hunyadi Mátyas, Gara, nádor, Mária, leánya, Erzsébet, Rorgonyi, Kiss, Szendrői, Arany, Payer M., Várady, Sz. Bárdosy, F. Pevny I., Mihályi.

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

A baba.

Látványos operette 4 szakaszban. Írta: Ordonneau Maurice. Fordította: Reiner Ferencz. Zenéjét szerzője: Andran Edmond.

Személyek:

Lancelot, Maximin, Hilarjus mester, Hilarjusné, Aléxia, leányuk, La Chantrelle, Lortmois gróf, Balthazar, Jossé, Egy jegyző, F. Hegyi A., Vidor, Németh, M. Csatal, Kúry K., Solymosi, Tollagi, Horváth, Tallian, Ujvári.

Kezdete 7 órakor.

BUDAI SZÍNHÖR

T. Hadrai Anna asszony jutalmajátékaul:

A fény árnyai.

Kredeti társadalmi szomorujáték 5 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

766. szám. — 78. szám.

A végrehajtó.

Bohózat 3 felvonásban. Írták Sylvane és Artus. Fordította dr. Bédli Izor.

Személyek:

Chéradamo, Octavio, Brocalet, ügyvéd, Antoinette, Langléde, Pimporet, Kapitány, Cyprienne, Marianne, Zsóie, szakácsné, Rendőrbiztos, Bérszolgá, Justine, Hezeilus, Nikó L., Góh, Molnár L., Szeregy, Gyöngyi, Kazalicsky, Delli F., Boross, Makroczy, Magyar, Rónaszéki, Blunkácsy.

Kezdete 7 és fél órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A Michu lányok.

Operett 3 felvonásban. Írta: A. Vanloo és G. Duval. Fordította: Reiner Ferencz. Zenéjét szerzője: André Messager.

Személyek:

Des Es mátki, Michu, Michuné, Maria Blanche, Blanche Marie, Aristide, Gaston Rigand, Herpin k. a., Renaud tábornok, Du Tertre, Egyszéla, Saint Phar, D'Albert, Haisai B., Boross E., Léng Etel, Ledófsky, Vlád G., Iványi A., Boóhy, Sz. Szilassy, Beszenyó, Hóh n A., Nádandy, Gombaszögi, Moncsiga.

Kezdete 7 órakor.

VÁROSLIGETISZÍNHÖR

Ígytálgó Föld Zeigmond.

Répkövy Gusztáv urhalgy jutalomjátékaiul:

Rip Rip.

Regényes operette 3 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

WALTER B. kávéháza

VIII., József-körut 29. sz. alatt.

Naponia

zene-hangverseny

A híres Mikolozy Géza pécsi zenekara által.

MOST Pollatschek-féle cipőraktár VIII., Kerepesi-ut 23. sz. Van szerencsém a nagydíjazott kőrösi és vidéki vevőimet... PÖLLATSCHKE E. cipőraktár Budapest, VIII., Kerepesi-ut 23. szám. Főkönyvt: VII., Csömör-ut 8. sz.

A Kőbányai Király-Sörfőző dr. Korányi és dr. Kötly egyetemi tanár urak által gyógyászatokra ajánlott „Malátasöre“ Megbajokban, vérszegénységben, emésztési zavarakban, gyomorségben stb. kiváló sikerrel használhatók. Legkellemeesebb üdítő-ital. Megrendelhető a gyári irodában Kőbányán, vagy a városi irodánkban VII., Kertész-utca 40.

Színházi műsorok.

Table with 7 columns: Nemzeti Színház, M. kir. Operaház, Vig Színház, Népszínház, Magyar Színház, Budai Színház. Rows include Póntek, Szombat, Vasárnap d. u., Este.

Az uri közönségnek legjobban ajánlom ruhabérletti rendszeremet Deutsch F. Károly, Andrassy-ut 1.

Finom női fehérneműket és menyasszonyi kelengyéket Kanitz Ferencz és Tsa szepességi vászonraktára Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11

Több száz szoba asztalos- és kárpitos BÜTOR Patyi Testvérek 16- és székvárosi bútortelep.

IV. Eladóverseny. 2000 korona a győztesnek. Táv. 1100 méter. List of participants and results.

V. Eladók-Handicapja. 2000 korona a győztesnek. Táv. 1000 méter. List of participants and results.

VI. Palota díj. 3000 korona a győztesnek, 400 korona a másodiknak. Táv. 1000 méter. List of participants and results.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Csak a közlésért az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélbe, is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Minden ki könnyen kiszámítja az apróhirdetés árát.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegekből vagy postautalványon.

LEVELEZÉS.

Quelle jeune dame ou demoiselle voudrait-elle correspondre avec un étudiant? Réponses sous „Étudiant“ à l'Administration. 2975-1

Egy csinos barátnő lány szórakozás céljából levelezni óhajt egy intelligens szellemes fiatal emberrel. Leveleket a kiadóhivatalba kér „Margit“ jelige alatt. 6360-1

Árvácska. Nem merek magának írni, mert félek, hogy megint összeszűri. Hogy van? Legyen nyugodt kérésnyomig nem látjuk egymást Szép termikus! Forró távozat. 6356-1

Károly. Levelet megkapni, de ne várja meg én, hanem írjon, mert nagyon el vagyok foglaltva magánygyeimmel. Mikor látom és hogy van? Pá a maga Bje. 6358-1

HÁZASSÁG.

Kereskedelmi szakfolyamat kitűnő sikerrel végzett kisasszony keres irodai állást szerény feltételek mellett. A gyors- és gépirásban járatos. Címe a kiadóban, 6286-2

ALLÁST KERES.

Tisztességes nő gazdasszonyi állást keres magányos urnál vagy urnónél. Cím a kiadóhivatalban. 2071-3

Korrektornak ajánlkozik fővárosi vagy vidéki magyar napilaphoz esetleg nagyobb nyomdába egyezzen szakmában teljes jártassággal bíró intelligens fiatal ember. Cím a kiadóhivatalban. 6334-3

Kiszolgált honvéddörmszter az összes irodai munkákban járatos, szép kézírással, gyors fejszámoló, alkalmas irodai vagy raktárnoki állást keres. Szíves ajánlatok „Honvéd“ cím alatt a kiadóhivatalba intézendők. 6244-3

Állami hivatalnok szeretne péntáni szabad idejére irodai foglalkozást nyerni, elvállal otthoni munkát is. Cím a kiadóhivatalban megtudható. 6344-3

ALLÁST KAPHAT.

Ígyes ügynek állást nyernek. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéreknek „Kitűnő keresett“ jelige alatt. 6314-4

Gyakornok jó házból szép írással egy helybeli nagyobb vállalatnál felvétetik. Cím a kiadóban. 6382-4

Pénztárnoknő, ki már ily minőségben alkalmazva volt egy nagy üzletben, 300 frt óráddal felvétetik. Ajánlatokat a kiadóhivatal közvetít „Pénztárnoknő“ jelige alatt. 6318-4

OKTATÁS.

Zongora-órákat szerény díjazás mellett ad házban, vagy házon kívül gyakorlott zongorá tanítónő. Címe megtudható a kiadóhivatalban. 6074-5

Czimbalom-tanítónő ajánlkozik, tanít a legkisebb tünőbb tammód szerint (óránként 50 kr.). Ugyanott egy remekhangú, pedálos Horváth-féle czimbalom is eladó 60 forintért. Cím a kiadóhivatalban. 5694-5

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

A Ságymányoson, valamint Agyalföldön Szent László-úton és Petneházy-utcában, néhány telek jutányos árban eladó. Cím a kiadóhivatalban. 5402-7

Rákospalotán a Széchenyi-telep, illetőleg a körvasút közvetlen közelében egy 12000 négyszögöl nagyságu ötenként 3-25 telek jutányos árban eladó. 5256-7

ELADÁS.

Butorvezőknek, mielőbb szükségletüket beszerzik, hecses figyelmébe ajánljuk Nemes és Lengyel butorraktárát, Belváros Keckeméti-utca 6. hol mindennemű butorok egyszerű és díszes kivitelben tulielhalmozott raktár miatt bámulatos olcsó áron eladatnak. 6391-8

Vaskereskedés, csinosan berendezve, élénk forgalmu helyen, nagyobb vállalat végelt, olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2073-8

VÉTEL.

Magyar Compass 1873-1883-iki évfolyamaimagvetéle keresetnek. Ajánlatok az év megjelölésével a kiadóhivatalba. 6046-9

Egyenruha, gyalogsági, megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 6288-9

Használt előszoba- szekrényt keresek megvételre. Cím a kiadóhivatalban. 6298-9

Uniformist vesz alacsony önkéntes. Szíves megkeresések VII. ker., Kertész-utca 26. szám alá „D. J.“ címre küldendők. 2067-9

Ístálló két lóra kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 6334-9

Kerekpár, kitűnő turagép, alig használt, eladó. Cím a kiadóban. 2068-9

KIADÓ SZOBÁK.

Teljes ellátást kaphat két fiatal ember a jövő tanévre egy tisztességes izr. családnál, közel az Erzsébet-körút és a Bercsényi-utcahoz. Cím a kiadóban. 5914-10

Teljes széken bútorozott szoba teljes ellátással kiadó. Cím a kiadóhivatalban megtudható. 6144-10

Elegáns utcái szoba a József-téren, fürdőszobával használatl kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6242-10

LAKÁS KERESTETIK.

Jóforgalmu pálinkamérés kerestetik megvételre, lehetőleg munkás vidéken, és lakással egybekötve. Ajánlatok M. K. jellegével a kiadóhivatalba kéreknek. 6256-11

A Kerepesi-úton egy kényelmes 2-ablakos utcái szoba kiadó, teljes ellátással együtt havi 45 forintért. Cím a kiadóhivatalban. 6144-10

Első emeleti utcái szoba, csinos bútorzattal, külön bejárattal kiadó. Cím a kiadóban. 5970-10

SZOBA KERESTETIK.

Intelligens középkorú keresztény hivatalnok keres szintén intelligens keresztény családnál, hol magát mint családtag érezhetné, egy lehetőleg különbejárattal csinosan bútorozott, tiszta, világos szobát, esetleg teljes ellátással. Fürdőszoba-használattal előnyben részesülnek. Ajánlatok „Kellemes“ jelige alatt a kiadóba kéreknek. 2061-12

Lépcsőházba nyíló szobát keres egy fiatal ember a József-körúton az „Országos Hirlap“ közelében havi 18-20 forintért. Ajánlatok B. C. jegy alatt a kiadóhivatalba küldendők. 6188-12

Csinosan bútorozott lépcsőházba nyíló szobát keresek a József-körúton, az Üllői-utközelében, 18-20 frtért. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Szoba 6292“ cím alatt. 6292-12

KIADÓ LAKÁSOK.

Kiadó lakás a Nagymező-utcában, mely áll 2 utca, egy udvari szoba, előszoba, stb. Évbér 500 frt. Cím a kiadóban. 6002-13

Két külön bejárattal szobából és konyhá stb. álló lakás az V. kerületben Vadász-utcában azonnal kiadó Ugyanott egy műhelynek, vagy raktárnak alkalmas, az utcára nyíló nagy pince is kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6164-13

KÖNYVEK.

Jó francia regényeket szeretnék venni könyvtárma berendezéséhez. Ajánlatokat a cím és az ár megjelölésével a kiadóhivatalba kérek „Könyvtár“ jelige alatt. 6262-15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, dívatszalonnak, egyetleti helyiségnek, vivőteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3662-17

Nagy bolti helyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 4706-17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle Penetoff-cukorkát. 1537-18

Egyeszeséges, szép, okos fiúcska jószívű családnak örökbe adatik. Cím a kiadóhivatalban. 2069-18

A „Házfartás“ a magyar háziasszonyok egyetlen, nélkülözhetetlen közlönye, azor újabb kedvezményekkel szolgál. előfizetőinek, hogy azok egy elsőrendű fővárosi fűszerkereskedő kitűnő árú mérés kolt áron kapják. A „Házfartás“ előfizetési ára: egy negyed évre 1 frt 50 kr, egy fél évre 3 frt, egész évre 6 frt. Előfizetés bármikor megkezdhető. Kiadóhivatal Budapest, VIII., József-utca 45. 6935-1P

PROGRAMM.

BUDAPESTI LÓVERSENYEK.

Őszi meeting.

Csütörtök, szeptember 29. 3. nap. Délután 2 óra 15 p.-kor.

I. Wolter-Handicap. 2000 korona a győztesnek, 300 korona a másodiknak Táv. 1400 méter.

Trainer	
1 (C) Dreher A. ur 46 s k Buzdósh ap Master Kildare a Bessi	62 1/2 Smart
2 Gr. Hunyady I. 36 s k Fille ap Triumph a Full Speed	62 1/2 Pohl
3 Br. Harkányi A. 36 p m Eccles Gross ap Galliard a Polly Eccles	60 1/2 Metcalf
4 Br. Spitzer G. 36 p m Orchof ap Orwell a Saxon Queen	59 Bullers
5 (C) Pechy A. ur 36 p k Prosa ap Duna a Propertius	58 1/2 Milne
6 Mr. Dorvyl 46 p k Zatinka ap Gunnersbury a Aranyos	57 1/2 Ch. Planner
7 (C) Dreher A. ur 36 s k Billnitz ap Trick-Trick a Bee	57 1/2 Smart
8 Mr. Siltón 46 s m Furfang ap Fuinen a Callin	52 1/2 Ch. Planner
9 (C) Pechy A. ur 36 s m President ap Prince Rudolph a Summer Breeze	49 Milne
10 Szászberényi ménes 36 p k Ara ap Duna a Arám	45 Hansi Pries
11 Br. Platzer R. 36 s k Golden Beatrice ap Goldfinch a Residue	43 1/2

Jelöltjeink: Zatinka—Pechy-istálló.

II. Gátverseny-Handicap. 2000 korona a győztesnek, 300 korona a másodiknak. Táv. 2800 méter.

1 Gr. Forjtosky E. 66 s k Wignia ap Bird a Odisee	75	—	Vörös, fek. gyrták, vörös ujjak és sapka
2 Br. Koeb-Weidenheim T. 46 s her Grobian ap Gunnersbury a Gamiani	65	—	Kék, sárga ujjak, kék sapka, ezüst bojt
3 Br. Platzer R. 46 s p m Vignola ap Vinea a Helene	64	—	Fehér és vörös csikós, fekete sapka
4 Miklósláti ménes 36 s m Galli-trac ap Caloor a Veronica	63	Richards	Fehér, vörös szalag és ujjak, kék sapka
5 Liptay B. ur 36 p m Nyírtilos ap War-Horn a Fletches	63	—	Jobból v. k. n. és. Balról k. v. n. és s.
6 Jankovich D. ur 36 p k Belle Helene ap Kishir öcsere a Czarewna	62 1/2	J. Reeves	Szalmasarga, vörös ujjak és sapka
7 Mr. C. Wood 36 p k Jutka ap Abonnet a Y. Endleigh	58 1/2	Hesp	Sötétzöld
8 Geist G. ur 36 p her May be ap Alharp a May	54 1/2	Mravik	Fekete, vörös ujjak és sapka

Jelöltjeink: Jutka—Belle Helene.

III. Októberi Handicap. 10.000 korona a győztesnek, 1500 korona a másodiknak. Táv. 1600 méter.

1 Pechy A. ur 46 s m Mirkó ap Chislehurst a Marie	63	Milne	Cserecsnyev., fekete sap. ezüst bojtjal.
2 Schossberger L. ur 36 p k Koebe ap Duna a Hilda	53	A. Planner	Barna, aranyszínű
3 Br. Uclatitz Zs. id p m Igucza ap Doncaster a Aranyos	56	Milne	Kék, fehér pettyekkel
4 Mr. C. Wood 36 p m Zatinka ap Fenék a Tartan Banner	56	Hesp	Sötétzöld
5 Geist G. ur 46 p m Szolgabíró ap Gunnersbury a Sylbe	55	Mravik	Fekete, vörös ujjak és sapka
6 Egyedü A. 46 p k Néni ap Phil a Nessi Etti	53 1/2	A. Planner	Bordeaux. lazacsz. ujjak, bordeauxv. s.
7 Mr. Siltón 36 s p k Primula ap Primus II. a Fasting	52	Ch. Planner	Vörös és kék csikós, ezüstszürke ujj. és s.
8 Gr. Andrásy T. 36 p k Vétellen ap Beaumont a Vale Royal	51 1/2	Enil	Sárga, két gyűrűs ujjak, kék sapka
9 Tránki A. sziz. 46 p m L'Asso ap Wisdom a Lovely	50 1/2	Huxtable	Ezüstszürke, vörös ujjak és sapka
10 Mr. Newmarket 36 p m Maltész ap Chislehurst a Marie	49 1/2	Ilamzi Fries	Vörös, két pettyek, vörös sapka
11 Wahrmann R. 36 p k Duna ap Duna a Narcissa	47	Sydenham	Rózsaszín, fekete szegely és sapka
12 Mr. Dorvyl 46 p k Zatinka ap Gunnersbury a Aranyos	45	Ch. Planner	Sötétk., sötétk. feh. csik. ujjak, sötétkés.
13 Dreher A. ur 36 s k Billnitz ap Trick-Trick a Bee	44 1/2	Smart	Vörös, fehér szegely
14 Gr. Forjós I. 36 p k Fergőczel ap War-Horn a Windzell	41 1/2	Richards	Világoskék, arany. szal. világoskésapka
15 Gr. Hunyady I. 36 s k Wilful ap Master Kildare a Wave	44	Pohl	Fekete, rózsaszínű ujjak, fekete sapka

Jelöltjeink: Maltész—Milne-istálló.